

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! technisch atheneum Jette te JETTE

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	41574
Instelling	GO! technisch atheneum Jette
Directeur	Anne-Marie VAN DEN BUSSCHE
Adres	Léon Theodorstraat 80 - 1090 JETTE
Telefoon	02-425.92.33
Fax	02-425.63.76
E-mail	kta.jette@g-o.be
Website	http://www.kta-jette.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Brussel
Adres	Oud-Strijderslaan 200 - 1140 EVERE
Scholengemeenschap	SG GO Brussel
Adres	Oud-Strijderslaan 200 - 1140 EVERE
CLB	GO! CLB Brussel
Adres	Dielegghemse Steenweg 24 - 1090 JETTE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	25-11-2013, 26-11-2013, 27-11-2013, 28-11-2013, 29-11-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	29-11-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	13-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hubert Van Tendeloo
Teamleden	Lieve Claes, Vera Timmers, Martine Zaman, Jos Vermijl
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan 2006/005)	8
3.1.1.2 Wiskunde in tso derde graad in de studierichtingen Creatie en Mode, Gezondheid- en welzijnswetenschappen, Schoonheidsverzorging en Sociale en technische wetenschappen (2005/069)	10
3.1.1.3 Mode in tso tweede graad in Creatie en mode (leerplan CREAM/OO/VL2/TSO/9D/2010/7841/017)	11
3.1.1.4 Mode in bso derde graad in Moderealiseatie en -verkoop (leerplan 2004/114).....	13
3.1.1.5 Dameskappen en stages en herenkappen in bso derde graad in de studierichting Haarzorg (leerplan 2004-115).	15
3.1.1.6 Dameskappen , herenkappen en stages in bso derde graad in de studierichting Haarstilis (leerplan 2005-017).	17
3.1.1.7 Verzorging in het bso derde graad Verzorging, Thuis en bejaardenzorg/zorgkundige, Kinderzorg (leerplannen 2008/025, 2007/052 en 2010/047).....	18
3.1.1.8 Bio-esthetiek in tso derde graad in de studierichting Schoonheidsverzorging (leerplan 2008-046).....	20
3.1.1.9 Huishoudkunde in tso tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2006/032).....	22
3.1.1.10 Huishoudkunde in tso derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2000/044).....	24
3.1.1.11 Opvoedkunde in tso tweede en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen 2006/034 en 2006/110)	26
3.1.1.12 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	27
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	29
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	29
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	30
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	31
4.1 Leerbegeleiding	31
4.2 Evaluatiepraktijk	32
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	34
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	36
6.1 Wat doet de school goed?.....	36
6.2 Wat kan de school verbeteren?	36
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	37
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	38
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	38

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De school behoort tot de Scholengroep Brussel van het Gemeenschapsonderwijs. Ze profileert zich als een open school met een ruim studietoeraanbod rond de studiegebieden Decoratieve technieken, Lichaamsverzorging, Mode en Personenverzorging. De laatste schooljaren is het profiel van de schoolgeëvolueerd naar een bso-profiel. De invulling van het onderwijsaanbod van de eerste graad is afgestemd op doorstroming binnen de school.

Het schoolbeleid legt de focus op zijn maatschappelijke functie. Om dit te concretiseren zijn verscheidene visieteksten uitgewerkt. De klemtonen hiervan zijn gericht op een gelijke kansenbeleid met aandacht voor de kostenbeheersing van het onderwijs. De concretisering van een open leer- en leefklimaat met een attitude voor taal en aandacht voor respect en discipline zijn hiervan het resultaat.

Vanuit dit engagement rekruteert het Technisch Atheneum van Jette heel wat leerlingen die extra aandacht en zorg vragen. Ze wordt hierbij geconfronteerd met een instroom van leerlingen in alle graden, ook tijdens het schooljaar. Dit brengt uitdagingen op het vlak van draagkracht, leerlingenzorg en het bewaken van het studiepeil met zich mee.

Beleidsmatig is de organisatie van het schooljaar geïnspireerd op het pedagogisch project van de school. Zo wordt in het kader van brede vorming de klemtoon gelegd op een waaier van sociale en maatschappelijke geïnspireerde initiatieven via interne en extramurale activiteiten. Daar staat tegenover dat de schoolorganisatie nog te veel gericht is op de traditie van examens voor alle vakken inclusief de praktijkvakken. De efficiëntie van deze organisatorische aanpak werd nog niet in kaart gebracht, nochtans weegt dat op de effectieve lestijd en de leerplanrealisatie.

De school heeft de intentie om haar studietoeraanbod, van soms dun bevolkte studierichtingen, in stand te houden. Dit kan enkel indien de leerlingen klasoverstijgend worden samengezet. Deze organisatorische ingrepen wegen onder meer op de invulling van de lessenroosters en de organisatie van de stages. Dit alles maakt dat de school er goed in slaagt om de brede algemene vorming op een doelgerichte en doeltreffende wijze vorm en inhoud te geven. Ze slaagt er echter onvoldoende in dit te koppelen aan een doeltreffende leerplangerichte beroepsopleiding.

De kwaliteit van de leerplanrealisatie is uiteenlopend .

Ze voldoet in tso tweede graad Sociale en technische wetenschappen voor opvoedkunde. In bso derde graad voldoet de leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte van de studierichtingen: Verzorging; Kinderzorg Thuis- en bejaardenzorg / Zorgkundige en Haarstilis. In tso derde graad worden de leerplandoelen in voldoende mate gerealiseerd voor wiskunde, ook voor opvoedkunde en huishoudkunde in de studierichting Sociale en technische wetenschappen.

De realisatie van de vakoverschrijdende eindtermen worden met een eigen planning in voldoende mate nagestreefd.

De leerplanrealisatie voldoet echter niet voor wiskunde in de eerste graad; huishoudkunde in tso tweede graad Sociale en technische wetenschappen; bio-esthetiek in de derde graad tso Schoonheidsverzorging; mode in de tweede graad tso Creatie en in de derde graad bso Moderealisatie en verkoop en dames- en herenkappen in de derde graad bso Haarverzorging.

Een aantal factoren speelt hier mee: waaronder het gebrek aan opvolging van de leerplanrealisatie en het bewaken van de effectieve lestijd en de samenzettingen van leerlingen.

Het kwaliteitsonderzoek heeft aangetoond dat het beleid vooral oog had voor het draagvlak van het schoolproject en voor de draaglast van het personeel. Veel minder aandacht ging uit naar de bewaking van de kwaliteit van de onderwijsprocessen op niveau van de individuele leraar.

De socio-emotionele begeleiding is ingebed in het opvoedingsproject. De leerbegeleiding sluit sterk aan bij dit opvoedingsproject en beschouwt het welbevinden van de leerlingen en het sociaal functioneren als voorwaarden tot leren. Vanuit het gelijke onderwijskansenbeleid besteedt de school er ruime aandacht aan en ondersteunt ze deze visie met structurele maatregelen. Toch dient het beleid nog meer sturing en opvolging aan deze initiatieven te geven.

In de praktijk krijgen de leerlingen op klasniveau zeer uiteenlopende ondersteuning in hun leer- en ontwikkelingsprocessen. De school brengt het effect van de begeleidingsacties in kaart maar analyseert ze nog niet systematisch en diepgaand.

De school heeft de laatste jaren ernstige inspanningen geleverd om de motivering van de b- en c-attesten degelijk te onderbouwen. Door de beperkte leerplangerichtheid en de overwaardering van algemene attitudes zijn de evaluatiegegevens onvoldoende volledig.

Het schoolbeleid vertrekt van een algemene visie rond evalueren maar spoort de leraren onvoldoende aan om hun evaluatie op de leerplandoelstellingen te richten. De concrete invulling van de evaluatiepraktijk, de rol van procesevaluatie en de evaluatie als onderdeel van het eigen onderwijsproces laat de school grotendeels over aan de traditie, de eigen inzichten en invullingen van de leraren en/of vakgroepen. In de praktijk blijkt dat de evaluatie voor een aantal vakken nog onvoldoende is afgestemd op de leerplandoelstellingen. Dit leidt tot overwaardering van algemene attitudes, waardoor de validiteit van een aantal getuigschriften en diploma's wordt ondergraven. Dit vraagt om een gerichte aansturing en noodzaakt een opvolging van de beleidskeuzes.

Het talenbeleid vertrekt vanuit een duidelijke visie die gesteund is op inputanalyse met concrete doelen en acties. Door de context is het talenbeleid veeleer gericht op het ondersteunen van het Nederlands. Hoewel het breed wordt gedragen, geschiedt de implementatie ervan nog op diverse snelheden.

Op het ogenblik van de doorlichting was de configuratie van het computerpark voor de niet-informaticavakken niet optimaal om ICT-integratie zowel op lerarenniveau als op leerlingenniveau te ondersteunen. De school is gestart met de ICT-bijsturingen. De tekorten worden nog dit jaar aangepakt. In het kader van interne kwaliteitszorg staat de school in de beginfase van een ontwikkelingstraject. In de school is er een aanzet tot het verzamelen van gegevens, hoewel de instructies ter zake nog niet door alle leraren wordt opgevolgd. Zo is de kwaliteitszorg niet direct gericht op de les- of klaspraktijk en de leerplanrealisatie. Het welbevinden van de leerlingen wordt wel in kaart gebracht en scoort relatief goed. De dagelijkse praktische en organisatorische bekommernissen en de aandacht voor orde en tucht blijven de topics van het schoolbeleid.

De onderwijsinspectie onderzoekt de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) aan de hand van een vragenlijst. Ze hecht veel belang aan het systematische opsporen en daadkrachtig beheersen van tekorten. Hiervoor steunen we op de resultaten van controles en analyses waarover de onderwijsinstelling beschikt omdat ze in dit verband aan federale en aanverwante Vlaamse regelgeving moet voldoen. De onderwijsinspectie doet echter geen uitspraak over de naleving van federale wetgeving en niet-onderwijsregelgeving.

De inspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. Zij vertrouwt op het engagement en de beroepsernst van de schoolleiding om de vastgestelde verbeterpunten bij te sturen. De hiaten in de leerplanrealisatie vragen om organisatorische bijsturingen. Ook de toepassing van de regelgeving verloopt niet altijd correct.

De systematische zorg voor de veiligheid en hygiëne van de leeromgeving moet beter. Deze tekorten worden door de inspectie opgevolgd.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	wiskunde	
Graad 2 TSO Creatie en mode		mode
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen		huishoudkunde
Graad 3 BSO Moderealiserende en -verkoop		mode
Graad 3 BSO Haarstilist		dameskappen, herenkappen, stages
Graad 3 BSO Haarzorg		dameskappen, herenkappen, stages
Graad 3 BSO Kinderzorg		stages, verzorging
Graad 3 BSO Thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige		stages, verzorging
Graad 3 BSO Verzorging		stages, verzorging
Graad 3 TSO Creatie en mode	wiskunde	
Graad 3 TSO Schoonheidsverzorging	wiskunde	bio-esthetiek
Graad 3 TSO Gezondheids- en welzijnswetenschappen	wiskunde	
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen	wiskunde	opvoedkunde, verzorging

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan 2006/005)

Voldoet niet

Het aanbod aan eindtermen (ET) en leerplandoelstellingen is onvolledig en onevenwichtig in de eerste graad. Omwille van hiaten in de leerplanrealisatie is de evaluatie onvolledig en beperkt valide. De outputgegevens tonen aan dat, vooral in 1A, de leerlingen de doelstellingen wiskunde met een zwak tot onvoldoende beheersingsniveau bereiken.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Ruim meer dan de helft van de leerlingen komen in 1A toe met één of meerdere jaren schoolse achterstand. De meerderheid van de leerlingen in 1A starten met zwakke resultaten en evolueren gedurende het schooljaar nauwelijks positief. De spreiding van de resultaten binnen een klas is overwegend groot. In I, 2 in de optie Creatie en vormgeving scoren de leerlingen overwegend zwak. In Sociale en technische vorming zijn de resultaten veeleer matig. Het jaargemiddelde en de mediaan van de resultaten sporen in I, 2 beter met de resultaten in de andere vakken dan in I, 1. Het graadleerplan is vorig schooljaar niet in voldoende mate gerealiseerd. In I, 1 is meer dan 20 % van de lessen wiskunde ofwel ingevuld met studie ofwel weggevallen omwille van andere activiteiten. In I, 2 schommelt de lesuitval omwille van diverse redenen rond de 10 %. Verschillende leerplandoelen zijn daardoor niet aan bod gekomen: symmetrie (ET 35), initiatie in de beschrijvende statistiek (ET 17, ET 25) en gelijkvormigheid (ET 27). Aanvullend werden verschillende doelen, vooral in 1A, door tijdsgebrek veeleer minimaal of met onvoldoende diepgang behandeld. In een verslag van de vakvergadering van juni 2013 is bezwaarlijk opgenomen dat men een keuze kan maken uit de verplicht te realiseren leerplandoelen en dat eventueel niet afgewerkte delen kunnen doorgeschoven worden naar een volgende graad. Deze visie ondermijnt de leerplanrealisatie. Naast het wegvallen van de vele lestijden wiskunde zet ook de overdreven aandacht voor het rekenwerk een rem op een volledige leerplanrealisatie. De focus ligt overwegend op het afwerken van de vele rekenoefeningen in het leerboek. Hierdoor primeert de leerboekgerichtheid op de leerplangerichtheid. De andere vakgebonden vaardigheden (denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) komen minder uitdrukkelijk aan bod. Er gaat te weinig aandacht naar de verantwoording van de uitgevoerde stappen bij het rekenwerk. Hierdoor creëert men bij de leerlingen veeleer een copy-paste gedrag waardoor de technieken onvoldoende inslijpen om in andere contexten en in de volgende leerjaren te kunnen toepassen. Het expliciet nastreven van de verschillende clusters binnen de vakoverschrijdende eindtermen 'Leren leren' van de eerste graad wordt veeleer verengd tot het wegwerken van leerachterstanden en taalachterstanden. Tot een afstemming van de eindtermen rond 'leren leren' op de nieuwe leerstof komt men nauwelijks. Het onvoldoende beheersen van de eindtermen 'leren leren' zet mede een druk op de leerplanrealisatie. Door de vastgestelde tekorten staat ook dit schooljaar de leerplanrealisatie in de eerste graad onder druk. Eind november 2013 waren de hiaten in de leerplanrealisatie nog niet geïnventariseerd en waren de planningsdocumenten nog niet

bijgestuurd om het graadlerplan conform de leerplaneisen te realiseren. Omwille van bovenstaande situatie staat ook de leerplanrealisatie in de tweede graad onder druk. De verplichting in eindtermen en leerplannen tot ICT-gebruik door de leerlingen wordt nauwelijks nagekomen. Omdat de beschikbaarheid van ICT nog niet voldoet, maar ook omdat er in de jaarplanning onvoldoende ruimte voor is vrijgemaakt. In de vakvergadering van juni 2013 heeft men wel inhoudelijke plannen gemaakt om ICT in de toekomst te integreren. De leerplanrealisatie staat mede onder druk door het gebrek aan stabiliteit in de personeelsbezetting van de vakgroep. Met wisselende titularissen en interimarissen is het niet evident de leerplanrealisatie te bewaken. De huidige vakgroep in de eerste graad is een totaal andere samenstelling dan deze van vorig schooljaar. De school heeft geen systematische manier om dit op te volgen en zodoende ontstaan er hiaten die het volgende jaar niet worden geremedieerd.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De minimale didactische uitrusting beantwoordt aan de vereisten van het leerplan. De configuratie van het computerpark is niet optimaal om ICT-integratie zowel op lerarenniveau als op leerlingenniveau te ondersteunen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is hoofdzakelijk productgericht. Er zijn initiatieven om naast kennis ook vaardigheden en vakgebonden attitudes te evalueren. De hiaten in de leerplanrealisatie en vooral het onvoldoende inslijpen van een aantal basisbegrippen of basisvaardigheden hebben, samen met enkele input- en contextfactoren, een ongunstig effect op de resultaten van de leerlingen. Bovendien zijn de examens te lang. Een aantal keer wordt gebruik gemaakt van kettingvragen. De leerlingenresultaten zijn zwak. De relatief normale verdeling van de resultaten wijst wel op een goede afstemming van de evaluatie op de onderwijspraktijk. De toets- en examenvragen liggen in elkaars verlengde. De examenvragen zijn inhoudsrelevant, maar de klemtoon ligt vooral op de evaluatie van rekenvaardigheden. De vraagstelling is overwegend duidelijk en de normering voldoet. Er wordt zorgvuldig gecorrigeerd op basis van een duidelijke puntenverdeling en verbeterersleutels. De evaluatie is echter onvoldoende valide omdat een aantal eindtermen en leerplandoelen niet ondervraagd werden. De leerlingen weten wat van hen verwacht wordt bij toetsen en examens. Uit de aard van de toets- en taakopgaven voor dagelijks werk blijkt dat zwakke resultaten mede te relateren zijn aan onvoldoende studie-ijver en doorzettingsvermogen. Een aantal leerlingen negeren de waarschuwingen na een examenperiode.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De vakgroep wordt geconfronteerd met heterogene groepen van leerlingen met een eigen verleden, een eigen levensbeschouwing, een eigen culturele rijkdom, maar ook met eigen problemen en leerachterstanden. In de bijgewoonde lessen treedt men op een aanmoedigende en ondersteunende manier op. De taalsteun wordt gerealiseerd door de aandacht voor het eigen taalgebruik, de aandacht voor de instructietaal en de vakspecifieke woordenschat. De zorgbreedte van de leraren uit zich positief in inhaallessen of het geven van extra taken voor instromers of leerlingen met leerachterstand. 'Leren leren' focust zich op het maken van een aantal weliswaar waardevolle afspraken, stimuleren van de studiemotivatie en vooral op het drillen van rekentechnieken door het maken van vele soortgelijke oefeningen. Voor leer- en ontwikkelingsstoornissen nemen de leraren de passende preventieve maatregelen.

Deskundigheidsbevordering	Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben de leraren uit de vakgroep geen vakgerichte of algemeen pedagogische nascholingen gevolgd. Binnen de vakgroep leeft het gevoel dat het nascholingsaanbod ontoereikend is voor het profiel van deze school. Er is overleg met de vakgroep wetenschappen. Uit de notulen van de vakgroep blijkt dat het nog niet tot de cultuur van de vakgroep (school) behoort om de resultaten van externe onderzoeken te toetsen aan de eigen onderwijskwaliteit ('onderwijsspiegels' van de inspectie, peilingsproeven in de a-stroom). De vakgroep is vragende partij voor meer aansturing, controle en opvolging vanuit het lokale beleid.
<i>Overleg</i>	
<i>Vorming</i>	

3.1.1.2 Wiskunde in tso derde graad in de studierichtingen Creatie en Mode, Gezondheid- en welzijnswetenschappen, Schoonheidsverzorging en Sociale en technische wetenschappen (2005/069)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelstellingen van het graadlerplan worden in voldoende mate gerealiseerd. Het aanbod van de leerstof is evenwichtig en met voldoende diepgang. De beheersing van de eindtermen en de leerplandoelen is overwegend aanvaardbaar. De evaluatie is transparant, valide en betrouwbaar.

Onderwijsaanbod	De jaarresultaten in de meeste lesgroepen zijn behoorlijk en sporen met de resultaten van de andere vakken. Het aantal tekorten is redelijk. De leerplandoelen en eindtermen worden overwegend op een evenwichtige wijze en met voldoende diepgang behandeld. De leerplangerichtheid primeert op de leerboekgerichtheid. Er wordt doelgericht gewerkt aan de ontwikkeling van competenties op basis van de vaardigheidsprofielen in het leerplan. Er is aandacht voor concreet toepasbare wiskunde in functie van de studierichting. Er wordt voldoende rekening gehouden met de beginsituatie van de leerlingen en de samenhang van de leerinhouden door nieuwe leerinhouden op te bouwen volgens een spiraalstructuur. Deze werkwijze herstelt deels de leerachterstand bij sommige leerlingen. De leerlingen maken overwegend zinvol en functioneel gebruik van een grafisch rekentoestel. Men besteedt veel aandacht voor het Nederlands als instructietaal en het verwoorden van de toegepaste eigenschappen, definities of stellingen bij het oplossen van de oefeningen. Het nastreven van de verschillende clusters binnen de vakoverschrijdende eindtermen 'Leren leren' van de derde graad is veeleer impliciet. Er is geen leerlijn om voort te bouwen op eventuele verworvenheden in de vorige graden. De leerplanrealisatie staat soms onder druk door het gebrek aan stabiliteit in de personeelsbezetting van de vakgroep. Met wisselende titularissen en interimarissen is het niet evident de leerplanrealisatie te bewaken. De school heeft geen systematische manier om dit op te volgen. Binnen de vakgroep zijn er wel initiatieven om elkaar inhoudelijk zowel op pedagogisch als didactisch vlak te ondersteunen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	
Uitrusting	De minimale didactische uitrusting beantwoordt aan de vereisten van het leerplan. De configuratie van het computerpark is niet optimaal om ICT-integratie zowel op lerarenniveau als op leerlingenniveau te ondersteunen.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Door middel van een gespreide evaluatie krijgt de leerling informatie over zijn vorderingen. De proportionaliteit tussen vrij reproductieve standaardoefeningen (bereken, geef, werk uit, vereenvoudig, ...) en het iets dieper peilen naar inzicht, tussen theorie en praktijk is voldoende. De examens hebben een moeilijkheidsgraad die overeenkomt met de verwachtingen in de leerplannen. Ze bevatten een transparante puntenverdeling. De vraagstelling is degelijk. Deze elementen tonen aan dat de evaluatie overwegend valide, voldoende betrouwbaar en transparant is.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De vakgroep wordt geconfronteerd met heterogene groepen van leerlingen met een eigen verleden, een eigen levensbeschouwing, een eigen culturele rijkdom, maar ook met eigen problemen. De vakgroep trapt echter niet in de valkuil om de leerzorg extreem te laten overwegen op de zorg voor het studiepeil en de leerplangerichtheid. De aanpak in de derde graad is relatief streng, maar rechtvaardig. De leerlingen worden continue gewezen op de noodzaak van het inoefenen van de leerstof, de ontwikkeling van de vakgebonden vaardigheden en de attitudinale verantwoordelijkheden. De taalsteun wordt gerealiseerd door de aandacht voor het eigen taalgebruik, de aandacht voor de instructietaal en de vakspecifieke woordenschat. Voor leer- en ontwikkelingsstoornissen nemen de leraren de passende preventieve maatregelen.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben de leraren uit de vakgroep geen vakgerichte of algemeen pedagogische nascholingen gevolgd. Binnen de vakgroep leeft het gevoel dat het nascholingsaanbod ontoereikend is voor het profiel van deze school. Er is overleg met de vakgroep wetenschappen. Uit de notulen van de vakgroep blijkt dat het nog niet tot de cultuur van de vakgroep (school) behoort om de resultaten van externe onderzoeken te toetsen aan de eigen onderwijskwaliteit ('onderwijspiegels' van de inspectie, peilingsproeven). De vakgroep is vragende partij voor meer aansturing, controle en opvolging vanuit het lokale beleid.

3.1.1.3 Mode in tso tweede graad in Creatie en mode (leerplan CREAM/OO/VL2/TSO/9D/2010/7841/017)

Voldoet niet

De vaststellingen hebben betrekking op de vakken: kostuum- en kunstgeschiedenis, creatie, vormgeving en praktijk mode. De concretisering van het leerplanconcept komt onvoldoende tot uiting in het leerproces. Door het ontbreken van een geïntegreerde aanpak zijn er onvoldoende linkjes tussen de leerinhouden en de leerplandoelstellingen. Daarnaast is de evaluatie onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Het leerplanconcept dat de verschillende vakken als één geheel beschrijft, krijgt nog geen kwaliteitsvolle invulling. Een doelgerichte thematische creatie-opdracht ontbreekt om de vormstudie te ontleden en produceerbaarheid te onderzoeken en te realiseren in praktijk mode. Daardoor missen de vakken creatie, vormgeving en praktijk mode de noodzakelijke interactie. De leerlingen werken ongeveer een zestal werkstukken uit en dat is beduidend minder dan het graadsleerplan voorschrijft, namelijk minstens tien werkstukken en acht thema's. Het aanleren van een vast denkproces gebeurt niet aan de hand van een stappenplan (probleemstelling, ontwerpen, realiseren, in gebruik nemen en evalueren). De school splitst de vier lestijden van het vak creatie op in drie vakken (beeldende vorming, plastische opvoeding en mode) en verdeelt de lestijden over drie leraren. Daarnaast belemmeren de samenzettingen met andere lesgroepen (bv. plastische opvoeding) een leerplangerichte invulling. Uit de jaarplannen, de verdeling van de leerplandoelstellingen en de gerealiseerde producten blijkt dat de leerplandoelstellingen onvoldoende gerealiseerd worden.
---	--

De leerinhouden van het vak kostuum- en kunstgeschiedenis krijgen een theoretische invulling. De aangeboden leerinhouden bestrijken vooral de kunstperiodes tot de 19e eeuw en beperken zich meestal tot het aanleren van de typische kenmerken. Er is nog geen vakoverschrijdende werking met het vak creatie om het zoeken naar ideeën en de uitwerking van nieuwe concepten te ondersteunen. In het vak vormgeving worden vooral leerplandoelstellingen die de interactie met het vak creatie illustreren met onvoldoende diepgang gerealiseerd (o.a. een marktonderzoek opzetten, uitvoeren en de ontwerpen toetsen aan de resultaten ervan, verduidelijken en eventueel bijsturen van het ontwerp door middel van een technische schets of een technische tekening, de gepaste materialen en toebehoren kiezen in functie van het ontwerp). De oorzaken van deze tekorten zijn verklaarbaar door het gebrek aan samenwerking en een gezamenlijke doelgerichtheid. Er zijn onvoldoende linken met het bedrijfsleven of de arbeidsmarkt. De realisaties in praktijk mode tonen nog geen actief onderzoekwerk, groepswerk, experimenteer-, test- of bijsturingsresultaten. De realisatie van de leerplandoelstellingen die naar deze vaardigheden verwijzen, zijn onvoldoende aantoonbaar. De keuze van de werkstukken is doorgaans traditioneel. Het afwerkingsniveau en de moeilijkheidsgraad is eerder zwak. De school maakt geen gebruik van het gratis opleidingsaanbod van de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling).

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

De onderwijsorganisatie belemmert een optimale leerplanrealisatie. De opsplitsing in bijkomende vakken, de verdeling van de lestijden over meerdere leraren en de samenstellingen met andere lesgroepen benadeelt een leerplangerichte invulling.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De vaklokalen zijn aangenaam ingericht en de uitrusting voldoet. De structurele implementatie van ICT en tekenprogramma's is positief. De flexibele aanwending van ICT en andere informatiebronnen in de vakken creatie en kostuum- en kunstgeschiedenis is nog een aandachtspunt.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. In alle vakken komen de beoordelingen tot stand via dagelijks werk en examens. De meeste beoordelingen gebeuren op basis van een kennisgerichte toetsing terwijl het leerplan aangeeft dat 'de leerlingen op een praktische manier kennis maken met de verschillende aspecten van ontwerpen, realiseren en presenteren en dit dient ondersteund te worden met de nodige theoretische kennis'. Daarnaast vormt de beoordeling van een ruim aantal algemene attitudes een aanzienlijk deel van de evaluatie. Soms bestrijken ze bijna de volledige procesevaluatie. De beoordelingscriteria zijn onduidelijk. Zelfevaluatie komt zelden voor.

Rapporteringspraktijk
Leerondersteunend
Transparantie

De rapportering is onvoldoende transparant. De opsplitsing in de subvakken en de weergave in het leerlingenrapport geven een onevenwichtig beeld van de component creatie in de opleiding.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Over het algemeen wordt het leerproces goed ondersteund. Een kritische aftoetsing van de leerinhouden op de leerplandoelstellingen is echter noodzakelijk. Het cursusmateriaal voor creatie is te beperkt om de leerplanrealisatie aan te tonen en voor vormgeving is de cursus aan opfrissing toe. Sinds dit schooljaar is er een positieve kentering merkbaar. Enkele opdrachtenfiches, opgesteld volgens de OVUR-methode, verdienen verdere verfijning en verspreiding. Voor praktijk mode zijn enkele werkbundels degelijk uitgewerkt met verzorgde instructiefiches.

Deskundigheidsbevordering	De vakgroepwerking voor het studiegebied mode (bso en tso) vergadert minstens viermaal per schooljaar. De leraren creatie zijn niet allen betrokken bij het vakoverleg. Vooral praktische items worden besproken maar onderwerpen zoals bv. het bepalen van de thema's, het formuleren van een probleemstelling, het creatief denken over en het vormgeven van producten, het bewaken van de leerplanrealisatie en de evaluatiepraktijk krijgen nog te weinig aandacht. Enkele leraren volgen regelmatig vakgebonden nascholing met betrekking tot het gebruik van ICT en tekenprogramma's.
<i>Overleg</i>	
<i>Vorming</i>	

3.1.1.4 Mode in bso derde graad in Moderealisatie en -verkoop (leerplan 2004/114)

Voldoet niet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen niet in voldoende mate. De evaluatie is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	De school verkavelt een aantal leerplanonderdelen in vakken zoals vormgeving, modetekenen, retouche, stage, technologie en verkoop. Door deze kunstmatige opdeling in theorievakken (TV) en praktijkvakken (PV) laat de school kansen liggen om de leerinhouden als één geheel aan te brengen zoals het leerplan voorschrijft. Het onderwijsaanbod kent daardoor een onevenwichtige en een te theoretische invulling terwijl de realisatie van de vaardigheidsgerichte doelen niet of onvoldoende aantoonbaar is. De realisaties zijn niet gekaderd binnen thema's en verhinderen een procesmatige aanpak volgens de stappen van het technologisch proces.
<i>Volledigheid</i>	Uit de agenda's blijkt dat de leerlingen wekelijks retouches uitvoeren. Een leerlingencursus, een overzicht van de uitgevoerde retouches en de vorderingen in het leerproces zijn echter niet op te sporen.
<i>Evenwicht</i>	Uit het cursusmateriaal voor verkoop blijkt vooral een theoretisch benadering van de leerinhouden. De realisatie van vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen zoals bv. het scenario van een verkoopsgesprek omzetten in de praktijk, kassawerk uitvoeren of verkoopsgesprekken bespreken in functie van de diverse eigenschappen zijn niet aantoonbaar. Door een gebrek aan individuele stageactiviteitenlijsten die gezamenlijk worden opgesteld door de stagebegeleider en de stagementor en die moeten rekening houden zowel met de genoten schoolse opleiding en vorming als met de fysische en psychische maturiteit van de leerlingen, is de leerplanrealisatie ook daar niet transparant. De stageschriften bevatten te weinig informatie om een leerplangerichte beoordeling op basis van duidelijke criteria mogelijk te maken. Uit deze vaststellingen blijkt dat de school de regelgeving omtrent de organisatie van stages (omzendbrief SO 2002/09) onvoldoende naleeft.
<i>Beheersingsniveau</i>	In technologie maken de leerlingen kennis met de belangrijkste vezels en textieltechnieken. Daarnaast beantwoorden de leerlingen een zeer ruime lijst vragen. Nochtans vragen de leerplandoelstellingen een praktische invulling door bv. de gebruikte materialen situeren en kiezen in functie van het te realiseren werkstuk.
<i>Samenhang</i>	De leerplanonderdelen snijpatronen/snijplannen, veiligheid en preventie, integrale kwaliteitszorg, de voorbereiding en inrichting van de werkplek krijgen onvoldoende aandacht. Een aantal leerinhouden kunnen niet gelinkt worden aan leerplandoelstellingen zoals het graderen en het opbouwen van patronen. De keuze van de werkstukken gebeurt niet steeds even doordacht. Het gebrek aan duidelijke leerlijnen en zorgvuldig gekozen thema's stremmen een doelgerichte opbouw van de moeilijkheidsgraad en het afwerkingsniveau.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt niet over alle minimale materiële vereisten die het leerplan voorschrijft. In het vaklokaal ontbreekt onder meer een presentatiegedeelte, verschillende snijmessen, een snijtafel, etaleermateriaal en documentatiemateriaal in verband met textielverwerking, decoratie en verkoopsituaties. Daarnaast werd vastgesteld dat de roostering van de vaklokalen niet optimaal gebeurt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. In alle vakken komen de beoordelingen tot stand via dagelijks werk en examens. De meeste beoordelingen gebeuren op basis van een kennisgerichte toetsing terwijl de formulering van de leerplandoelstellingen vooral gericht is op vaardigheden. De beoordelingen op basis van onder meer woordzoekers, meerkeuzevragen en algemene attitudes illustreren de beperkte leerplangerichtheid. Daarnaast zijn de beoordelingscriteria vaag. De geïntegreerde proef (GIP) is gedeeltelijk geënt op het profiel van de opleiding. Ondanks de schoolvisie omtrent de GIP zijn er nog aandachtspunten. De moeilijkheidsgraad en de kwaliteit van het uitgevoerde werkstuk is behoorlijk. Het GIP-werkstuk kent wel een thematische benadering maar o.a. de verwerking van de leerplanonderdelen grondstoffen/soepele materialen, verkoop en advies in de modesector, passen/retouches is onduidelijk. De evaluatie is nog onvoldoende transparant zoals de verhouding proces/product en vooral de invulling van de proces- en productevaluatie door een ruim aantal algemene attitudes. Daarnaast is de beoordeling niet gebaseerd op duidelijke criteria (bv. inzicht tonen in de constructie en afwerking).
Rapporteringspraktijk <i>Leerondersteunend</i> <i>Transparantie</i>	Het rapport geeft een weergave van de leerprestaties van de leerlingen onder de noemers TV en PV mode met een onderverdeling voor enkele vakken die echter niet voldoende transparant zijn voor de hele opleiding.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Over het algemeen wordt het leerproces goed ondersteund. De leerinhouden van enkele leerlingencursussen verdienen echter een kritische toetsing aan de leerplandoelstellingen (bv. verkoop en advies in de modesector, grondstoffen/soepele materialen). Sommige opdrachten missen een duidelijk geformuleerde omschrijving en bieden onvoldoende houvast om het leerproces te begeleiden (bv. retouches). De leerlingen krijgen een goede voorbereiding op de stages maar de doelgerichte begeleiding in functie van de leerplanrealisatie bevat nog groei mogelijkheden.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De vakgroepwerking voor het studiegebied mode (bso en tso) vergadert minstens viermaal per schooljaar. Vooral praktische items worden besproken maar onderwerpen zoals bv. het bepalen van de thema's, de ontwikkeling van leerlijnen, het bewaken van de leerplanrealisatie, de evaluatiepraktijk en de jaarplanning krijgen nog te weinig aandacht. De gevolgde vakgebonden nascholing is beperkt.

3.1.1.5 Dameskappen en stages en herenkappen in bso derde graad in de studierichting Haarzorg (leerplan 2004-115).

Voldoet niet

De leerlingen beheersen onvoldoende de leerplandoelstellingen rond de diverse praktische vaardigheden en de theoretische kennis. De invulling van de stages is onvoldoende afgestemd op de leerplannen. De evaluatiepraktijk voor de theorie is niet representatief voor de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het gehanteerde organisatiemodel is onvoldoende leerplangericht. Hierdoor komen de diverse vakonderdelen veeleer diffuus aan bod. Dit wordt versterkt door de versnippering van de praktijklessen en het ontbreken van een leerplangerichte aanpak voor de diverse vakonderdelen. Bovendien zijn er binnen de vakgroep geen concrete afspraken gemaakt rond het minimale beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen aan het einde van de tweede graad. Dit ontbreekt ook voor de uitvoering van diverse technieken, het hanteren van materiaal en het na te streven tempo. Als gevolg hiervan beheersen een aantal leerlingen diverse leerplandoelstellingen van het leerplan van de tweede graad 2001/081 onvoldoende. Deze vaststelling legt een ernstige hypotheek op de leerplanrealisatie van de derde graad bso Haarzorg. Zo hebben leerlingen, ondanks het goed hanteren van kam en schaar, problemen met het opwikkelen en het brushen van korte haren en het omgekeerd wikkelen. Ze beheersen onvoldoende de elementaire praktische en theoretische technieken rond kleuren. De onderwijsorganisatie met twee uitgebreide examenreeksen voor praktijk met telkens een voorbereidingsperiode en voorafgaande herhalingslessen remt nogmaals de effectieve lestijd. De frequente lesuitval en de diverse extramurale (met niet altijd leerplangebonden) activiteiten hebben een negatieve invloed op de leerplanrealisatie. Uit documenten blijkt dat er geen efficiënte leerlijnen zijn die de leerplanrealisatie ondersteunen. Door deze leemten in de leerplanrealisatie zijn praktische oefeningen vaak een herhaling van de leerstof uit de tweede graad. De mogelijkheden die het leerplan biedt om de theorie te integreren in de praktijk worden onvoldoende benut. Hierdoor mist het praktijkonderricht enige efficiëntie en is de theorie nog te veel een losstaand element in de opleiding. Voor de diverse toepassingen op modellen zijn er richtlijnen uitgewerkt en afspraken gemaakt, maar de leerlingen volgen deze afspraken niet altijd op. Zo is het toepassen van technieken van modellen niet optimaal en erg diffuus. De school organiseert momenteel in het tweede leerjaar nog geen lessen 'salondienst' om de integratie van de verscheidene vakonderdelen te clusteren tot een realistisch praktijkelement in de opleiding tot kapper. De school opteert voor een alternerende stage. In het eerste leerjaar worden vier lestijden stage georganiseerd, in het tweede leerjaar acht lestijden. De organisatie van de stages is te veel afgestemd op het organisatiemodel van de school en te weinig gericht op de leerplanrealisatie. Dit blijkt uit de stage-activiteitenlijst, deze bevat overwegend attitudes en is onvoldoende geënt op het realiseren van de leerplandoelstellingen. Uit de stageschriften blijkt dat de meeste leerlingenstagiairs weinig leerplangerelateerde activiteiten uitvoeren tijdens de stages. De stage-activiteiten beperken zich hoofdzakelijk tot routinetaken zoals hoofdwassen en onderhoud. Hierdoor bieden de stages in hun huidige context weinig educatieve meerwaarde. De stage-activiteiten worden niet geïnventariseerd, waardoor de leraren stagebegeleiders niet onmiddellijk zicht hebben op de progressie tijdens de stages. Administratief vertonen de stagedocumenten enkele leemten, zo ontbreken op de stageovereenkomsten de gegevens van het schoolbestuur. De stagebegeleiding staat niet in verhouding tot de ingerichte stage-uren, wat een overtreding is van de regelgeving m.b.t. stages (SO/2002/09 punt 8.2.).

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over ruim voldoende praktijklokalen om de praktijklessen dames- en herenkappen en de eventuele lessen ‘salonwerk’ te organiseren. Het ontbreken van een aantal kapstoelen met hoofdsteun remt de leerplanrealisatie rond scheren en baardknippen voor het vakonderdeel herenkappen. De school biedt, vanuit haar maatschappelijke functie, faciliteiten aan voor de aanschaf van persoonlijk materiaal. Er zijn voldoende producten en materieel aanwezig om de leerplanrealisatie voor dames- en herenkappen te ondersteunen. Er is media aanwezig om het leerproces te ondersteunen, maar de inzet ervan is niet altijd leerplanrealisatie ondersteunend. Er is ICT-infrastructuur maar deze functioneert niet. Hierdoor kunnen de leraren, ondanks dat het Gemeenschapsonderwijs een specifieke convenant met de sector heeft afgesloten, geen beroep doen op softwarematige ondersteuning van het leerproces.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De examens voor praktijk bieden geen meerwaarde. Door de voorafgaande voorbereiding en herhalingen belemmeren ze momenteel veeleer de effectieve lestijd, het lesrendement en de leerplanrealisatie. Bovendien wordt het maximum aantal dagen dat aan evaluatie mag worden besteed overschreden. Het gewicht aan attitudes in de praktijkexamens is erg hoog. Het beheersingsniveau van de specifieke leerplandoelstellingen wordt, ondanks de aanzet tot competentiegericht evalueren, nog te weinig gemeten. De peiling van de theoretische kennis is in de praktijklessen weinig efficiënt. Het niveau van de theoretische examenvragen is niet afgestemd op de leerplandoelen. Ze zijn veeleer gericht op reproductie dan op het niveau van de leerplandoelen. Hierdoor biedt de evaluatiepraktijk van de theorie nog onvoldoende garanties dat de leerlingen de leerplandoelstellingen met de noodzakelijke diepgang beheersen. De vakgroep is nog op zoek naar een geschikt concept van de geïntegreerde proef (GIP). Momenteel omvat de GIP een beperkt aantal praktijkgerichte deelaspecten van de opleiding. Deze worden steeds hernomen gedurende het schooljaar. Zo wordt de aandacht voor proces en product nog onvoldoende gekaderd. De verhouding attitudes en leerplangebonden vaardigheden is nog niet uitgeklaard, hierdoor overwegen attitudes. In het huidige concept worden de leerlingen nog te veel begeleid. Het toepassen van alle actuele beroepsaspecten wordt nog onvoldoende benut. Het plannen van eigen werkzaamheden in een volwaardig aanbod van dames- als herenkappen is er niet in opgenomen. Momenteel is er in de GIP weinig aandacht voor tempo. Zo is de GIP niet representatief voor de verschillende vormingsaspecten van de studierichting Haarzorg en beantwoordt ze niet aan de realiteit van het kappersberoep. Voor het theoretisch gedeelte van de praktijk is de evaluatie veeleer afgestemd op het niveau van de leerlingen dan op het peil van de leerplandoelen. De bevraging ervan bij de eindevaluatie van de GIP is niet duidelijk.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De progressie van de leerlingen voor de praktijk wordt door de meeste leraren niet geïnventariseerd. De frequente toepassingen op modellen wordt opgevolgd. De evaluatiegegevens van de stages bieden nog onvoldoende informatie voor remediëring en/of verdieping. In deze context is remediëren tijdens de contacturen niet altijd evident. Leraren rekenen er wel op dat leerlingen die problemen hebben met een praktische toepassing, thuis extra oefenen. Door de gehanteerde evaluatie van de theorie is het ‘leren leren’ bij de leerlingen voor dit onderdeel nog te eenzijdig gericht op reproductie, wat niet de doelstelling van het leerplan is.

Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i>	De vakverslagen handelen overwegend over praktische afspraken en geven weinig blijk van voldoende beleidsmatig gestuurd studierichtingsoverleg. Bovendien worden afspraken van de vakgroep niet altijd nageleefd. Zo is de vakgroep momenteel onvoldoende voorbereid om de uitdagingen die gesteld worden in de studierichting met succes aan te pakken.
Inbreuk(en) op regelgeving	SO/2002/09 Leerlingenstages in het voltijds secundair onderwijs. B.VI.R. (31-08-2001) houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs.

3.1.1.6 Dameskappen , herenkappen en stages in bso derde graad in de studierichting Haarstilist (leerplan 2005-017).

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. De leerlingen beheersen voldoende specifieke vaardigheden en theoretische kennis. De lessen salonwerk en de stages bieden een meerwaarde. De evaluatie voor praktijk voldoet.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid Evenwicht Beheersingsniveau Samenhang</i>	De school vertaalt de leerplanrealisatie voor de praktijk naar een organisatiemodel waarbij salonwerk en stages een belangrijk element zijn. Door leerlingen te laten deelnemen aan wedstrijden creëert de school uitdagingen waaraan leerlingen kunnen participeren. De diverse theoretische componenten rond de cluster salonmanagement komen door de versnippering ervan veeleer diffuus aan bod met overlappings van leerstof tot gevolg. Uit de leerlingendocumenten blijkt dat er een weinig tot geen efficiënte leerlijn is voor deze cluster in het geheel van de studierichting Haarstilist. Voor de diverse toepassingen op modellen zijn er in de lessen salonwerk voldoende modellen om de leerplanrealisatie te ondersteunen. Hoewel het modellenbestand uitdagender mag zijn. De school opteert voor een altemnerende stage van acht lestijden. Op de stagedocumenten ontbreken de gegevens van het schoolbestuur. De stage-activiteitenlijst bevat erg veel attitudes. Uit het stageschrift blijkt dat de meeste leerlingenstagiairs leerplangerelateerde activiteiten uitvoeren. Voor sommige leerlingen bieden de stages weinig meerwaarde daar ze te veel routinetaken uitvoeren. De stage-activiteiten worden nog niet overzichtelijk geïnventariseerd, waardoor de stagebegeleiders niet onmiddellijk zicht hebben op de progressie tijdens de stages. De stagebegeleiding staat niet in verhouding tot de ingerichte stage-uren, wat een overtreding is van de regelgeving m.b.t. stages (SO/2002/09 punt 8.2.).
Uitrusting <i>ICT Inzet uitrusting Leermiddelen</i>	De school beschikt over ruim voldoende infrastructuur om de praktijklessen dames- en herenkappen en het salonwerk te organiseren. Hoewel een aantal kapstoelen met hoofdsteun wenselijk zou zijn voor de realisatie van de leerplandoelstelling m.b.t. herenkappen. De ICT-infrastructuur functioneert niet. Hierdoor kunnen leerlingen en leraren niet altijd beroep doen op softwarematige ondersteuning van het leerproces.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht Volledigheid Beheersingsniveau Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk voor de praktijkvakken zoals salonwerk geeft een duidelijk beeld van het beheersingsniveau van de leerling. De meerwaarde van de examens voor praktijk kon niet worden aangetoond. Momenteel zijn ze door de tijdsbesteding veeleer een belemmering van de leerplanrealisatie. De evaluatie van theorie is door de versnippering ervan en het diffuus aanbod nog te veel gebaseerd op reproductie en niet op de economische aspecten van een zelfstandige uitbating van een kapperszaak. Hierdoor is de evaluatie niet altijd afgestemd op de leerplandoelen van salonmanagement. Voor het concept van de geïntegreerde proef (GIP) is de vakgroep nog zoekende. Het concept GIP omvat een beperkt aantal praktijkgerichte aspecten van de opleiding. Het opleggen van diverse actuele beroepsaspecten binnen een bepaalde tijdsspanne wordt nog onvoldoende benut.

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De progressie van de leerlingen voor de lessen salonpraktijk wordt door de leraren geïnventariseerd. De frequente toepassing op modellen wordt opgevolgd. De evaluatiegegevens van de stages bieden nog niet altijd de informatie voor remediëring en/of verdieping. In deze context is inhalen en/of remediëren tijdens de contacturen niet altijd evident.
--	--

3.1.1.7 Verzorging in het bso derde graad Verzorging, Thuis en bejaardenzorg/zorgkundige, Kinderzorg (leerplannen 2008/025, 2007/052 en 2010/047)

Voldoet

Alle leerplandoelstellingen worden voldoende evenwichtig aangeboden en gerealiseerd. De evaluatie is valide en voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. De studieresultaten zijn goed.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leraren verzorging hebben de leerplandoelstellingen per jaar onderverdeeld en evenwichtig gespreid. Het competentiegericht werken en de evaluatiepraktijk zijn op elkaar afgestemd. Naast de vakgebonden doelstellingen besteden de leraren veel aandacht aan de algemene doelstellingen met betrekking tot het ontwikkelen van de vaardigheden van de verzorgende/zorgkundige. Het zelfontwikkeld studiemateriaal getuigt van een degelijk niveau. De verschillende thema's komen evenwichtig aan bod. Het is overzichtelijk en gevarieerd, het bevat opdrachten, casussen, actuele artikelen, internetsites en is voorzien van duidelijke criteria en doelstellingen. De aanwezigheid van voldoende leermiddelen komt de leerplanrealisatie ten goede en staat garant voor een geïntegreerde werking. Gedurende de lessen wisselen basiskennis en het inoefenen van vaardigheden en attitudes elkaar af waardoor de leerlingen voldoende kansen krijgen om zich voor te bereiden op de stages. In enkele klassen worden praktijk en theorie verzorging als aparte uren ingericht. Dit heeft een nadelig effect op de samenhang en het geïntegreerd karakter van de lessen. De leerlijnen in het eerste en het tweede jaar zijn nog onvoldoende uitgewerkt waardoor er teveel lestijd verloren gaat aan herhalingen van lesinhouden. Verschillende doelen met betrekking tot de doelgroep vinden hun invulling op stage onder meer via stage gerelateerde opdrachten. De school organiseert de stages onder de vorm van altemnerende stages in het eerste en het tweede jaar van de derde graad. In de specialisatiejaren voorziet zij een combinatie van altemnerende en blokstages. De school is zich ervan bewust dat ze, door deze keuze, de continuïteit van oefen- en groeikansen van de leerlingen op het werkveld beperkt en voorziet daarom in een overgangperiode naar blokstages. De verdeling over de verschillende zorgvragers in het eerste en het tweede jaar gebeurt op basis van een opbouwende leerlijn en in functie van de spreiding van de leerplandoelstellingen. De stageopdrachten zijn zorgvuldig uitgewerkt en gerelateerd aan de vakken van het specifiek gedeelte. Ze vormen een meerwaarde gedurende de stages. Alle vakken van het specifieke gedeelte zijn betrokken bij de geïntegreerde proef (GIP). De ondersteuning voor taal- en ICT-vaardigheden gebeurt nog onvoldoende vanuit de basisvorming. De proef is voorzien van duidelijke opdrachten en criteria, een informatiebundel, een logboek en stappenplannen. Leraren begeleiden de leerlingen en geven op regelmatige basis schriftelijke en mondelinge feedback. De opdrachten sluiten goed aan bij de doelgroepen en het studieprofiel maar zijn nog te weinig betrokken op het werkveld.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De vaklokale voor verzorging zijn meestal voldoende ruim en efficiënt ingericht. De leraren hebben een aangepaste indeling gemaakt per zorgvrager, zij krijgen hiervoor de minimale middelen ter beschikking. Het lokaal voor kindzorg is eerder beperkt waardoor de ruimte ontbreekt voor 'aankleding' die, zoals het leerplan voorschrijft, zowel een medische als huishoudelijke sfeer weergeeft. De

klaslokalen zijn niet steeds voorzien van een computer, internet en projectiemateriaal zoals gevraagd in het leerplan. Voor het opzoeken en verwerken van informatie kan men mits reservatie wel gebruik maken van een computerlokaal. Hierdoor blijven de mogelijkheden tot integratie van ICT in het lesgebeuren beperkt.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De vakgroep heeft afspraken en richtlijnen uitgewerkt die de leraren helpen om toetsen en examens gelijkgericht op te maken en om een evenwichtige puntenverdeling na te streven. Ze hebben recentelijk de evaluaties afgetoetst aan de leerplandoelstellingen om zo de validiteit te controleren. De stages en de GIP zijn voorzien van zelf- en peerevaluatie. Voor stage is er sprake van een degelijke evaluatie op basis van duidelijke criteria. De beoordelingen verlopen steeds in overleg met de stagebegeleider, de stagementor en de leerling. Het omzetten van deze criteria naar punten voor het rapport en het gewicht van deze beoordeling in het geheel vraagt nog aandacht. In de overgang naar blokstages overweegt de school het gebruik van een apart stagerapport, om de transparantie te verhogen. Met betrekking tot de GIP zijn op schoolniveau richtlijnen uitgewerkt voor de evaluatie van proces en product. Deze stemmen echter niet overeen met de vaardigheidsdoelstellingen voor verzorging. De vakgroep heeft hiertoe reeds enkele aanpassingen voorzien. Leerlingen krijgen zowel individueel als via rapportcommentaren gerichte feedback. De leerlingenresultaten zijn algemeen positief.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het lesgebeuren is leerlinggericht. Er wordt doorgaans rekening gehouden met de beginsituatie en de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. De sfeer is aangenaam en respectvol. De kleine klasgroepen creëren mogelijkheden tot een losse omgang met elkaar en met de leraar. Tijdens de praktijk worden de leerlingen volgens hun mogelijkheden begeleid, aangemoedigd en gewaardeerd. De leraren hebben aandacht voor Nederlands als instructietaal, cursussen en opgaven worden meestal nagekeken op fouten. Om een correct taalgebruik te stimuleren maken de leraren gebruik van taaltaken die gelinkt zijn aan de leerplandoelen, zoals een benodigdhedenlijst opmaken met een juiste woordkeuze en schrijfwijze en het verklaren van moeilijke woorden in de klas. Het OVUR-principe zit vervat in de stappenplannen die gehanteerd worden bij de opdrachten. Er is aandacht voor leren-leren via het werken met doelstellingen, het geven van feedback en werkpunten. Het gebruik van activerende werkvormen is in de meeste lessen aanwezig. Het aanwenden van binnenklasdifferentiatie en het bevorderen van zelfgestuurd leren vraagt nog aandacht. Studiebezoeken, sprekers en projecten dragen bij tot een optimale verwerking van de leerinhouden. Het gebruik van ICT en beeldmateriaal blijft meestal beperkt.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

De vakgroep komt zowel formeel als informeel op regelmatige basis samen. Er is voldoende overleg op het vlak van taalondersteuning en evaluatiepraktijk. De samenwerking binnen de vakgroep vormt een stevige basis om de professionaliteit te verhogen en de afspraken in functie van de leerlijnen af te toetsen aan het cursusmateriaal.

3.1.1.8 Bio-esthetiek in tso derde graad in de studierichting Schoonheidsverzorging (leerplan 2008-046)

Voldoet niet

De samenstellingen leiden ertoe dat de leerlingen de theoretische leerplandoelen niet evenwichtig en met onvoldoende diepgang aangeboden krijgen. De onderwijsorganisatie voor de praktijk remt het bereiken van de leerplandoelen. De evaluatiepraktijk voor de theorie is niet representatief voor de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplanrealisatie voor de theorie bio-esthetiek voldoet niet. Het tegelijkertijd aanbieden van de verscheidene theoretische vakonderdelen (hand-, gelaats-, lichaams-, voetverzorging en make-up) is erg verwarrend voor de leerlingen en weegt ernstig op de leerplanrealisatie. Door deze organisatorische beperkingen biedt men het cursusmateriaal voor de theorie als een geheel aan, wat de leerplanrealisatie niet bevordert. Nochtans biedt het leerplan mogelijkheden om de theorie mits ondersteuning van de toegepaste wetenschappelijke vakken onder te verdelen voor de verscheidene vakonderdelen (make-up, hand-, gelaats-, lichaams- en voetverzorging). Momenteel bieden de theoretische lessen onvoldoende progressie in vergelijking met de verwachtingen van het leerplan en dit ondanks de inspanningen van de leraar. Door de grote heterogeniteit van de klasgroep is het in het huidig organisatiemodel haast onmogelijk om de diverse theoretische leerplandoelstellingen bij iedere leerling met de noodzakelijke diepgang te realiseren, waardoor de leerplanrealisatie niet voldoet. Deze vaststelling wordt nog versterkt doordat de leerlingen ook voor toegepaste biologie en toegepaste chemie verticaal samenzitten. Nochtans zijn de leerplannen toegepaste biologie (2007/078) en toegepaste chemie (007/079) geen graadsleerplannen en hebben ze een indeling per leerjaar met een continuerende opbouw. Door deze samenstelling gaat de effectieve ondersteuning voor de theorie bio-esthetiek verloren. Dit is echter noodzakelijk om de leerplanrealisatie te laten slagen. Voor de realisatie van de praktische leerplandoelstellingen van de verscheidene vakonderdelen (make-up, hand-, gelaats-, lichaams- en voetverzorging) wordt zoveel mogelijk op modellen gewerkt. In de lessen handverzorging is er aandacht voor aspecten van nagelstyliste. Dit bevordert de leerplanrealisatie en de leerlingen beheersen het correct lakken van nagels. In de lessen lichaamsverzorging zijn er vanaf het eerste leerjaar geregeld toepassingen op modellen. De ontharingstechnieken krijgen voldoende aandacht. Het vakonderdeel make-up voldoet, maar door het ontbreken van neutrale verlichting is er te weinig rendement. In de lessen voetverzorging is het manueel en werken met apparaten op modellen geïntegreerd in het lescurriculum. Door de organisatie van alternerende stages in het finaliteitsjaar zijn er minder effectieve lesuren waardoor het rendement van deze didactische aanpak deels verloren gaat. Hierdoor komt werken met apparaten in de vakonderdelen gelaatsverzorging en lichaamsverzorging veeleer beperkt aan bod. Bovendien remt de onderwijsorganisatie met twee uitgebreide examenreeksen voor praktijk met telkens een voorbereidingsperiode en voorafgaande herhalingslessen nogmaals de effectieve lestijd. De frequente lesuitval, de diverse extramurale (met niet altijd leerplangebonden activiteiten) hebben een negatieve invloed op de leerplanrealisatie. Dit is onder meer zo voor de toepassingen met apparaten in gelaats- en lichaamsverzorging. De school opteert voor vier wekelijkse lestijden alternerende stages. De organisatie van de stages is te veel afgestemd op het organisatiemodel van de school en te weinig gericht op de realisatie van leerplandoelstellingen. Op de stagedocumenten ontbreken de gegevens van het schoolbestuur. De stage-activiteitenlijst is onvoldoende geëent op de leerplandoelstellingen. Uit de stageschriften blijkt dat een aantal leerlingenstagiairs heel wat leerplangerelateerde activiteiten uitvoeren, andere leerlingen voeren nog te veel routinetaken uit tijdens de

stages waardoor de stages voor hen weinig educatieve meerwaarde inhouden. De stageactiviteiten worden nog niet geïnventariseerd, waardoor de leraren-/stagebegeleiders niet onmiddellijk zicht hebben op de progressie tijdens de stages op niveau van de individuele leerling.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over voldoende uitrusting voor de realisatie van de praktische leerplandoelen. De leerplanrealisatie voor lichaamsverzorging is niet optimaal door het ontbreken van een aantal thermodekens. Het beschikbaar stellen van één set freesjes voor ieder freestoezel ondersteunt het werken met apparaten in voetverzorging. Voor de theorie beschikt de school over onvoldoende media conform de minimale materiele vereisten. Er is ICT -infrastructuur aanwezig in een vaklokaal maar het internet functioneert nog niet.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	In de praktijklessen zijn zowel het beheersingsniveau van vakspecifieke vaardigheden als het tempo de evaluatiecriteria. De examens voor praktijk bieden geen meerwaarde. Door de voorafgaande voorbereiding en herhalingen belemmeren ze momenteel veeleer de effectieve lestijd, het lesrendement en de leerplanrealisatie. De evaluatiegegevens als deze van de praktijkexamens tonen een duidelijk beeld van het kunnen van de leerling, maar het gewicht aan attitudes in de praktijkexamens is erg hoog. De peiling van de theoretische kennis is in de praktijklessen, door de hoger geschetste context, niet optimaal en weinig efficiënt. Het niveau van de theoretische examenvragen is niet afgestemd op de leerplandoelen. Ze zijn veeleer gericht op reproductie dan op het meten van de beheersing van de leerplandoelen. Hierdoor biedt de evaluatiepraktijk van de theorie nog onvoldoende garanties dat de leerlingen de leerplandoelstellingen met de noodzakelijke diepgang beheersen. De vakgroep is nog op zoek naar een geschikt concept van de GIP. Momenteel omvat die diverse praktijkgerichte aspecten van de opleiding, maar er is onvoldoende aandacht voor proces en product. De verhouding attitudes en leerplangebonden vaardigheden is nog niet uitgeklaard, hierdoor overwegen soms de attitudes. In het huidige concept worden de leerlingen nog te veel begeleid. Het benutten van alle beroepsaspecten binnen een bepaalde tijdsspanne komt nog onvoldoende aan bod. Voor het theoretisch gedeelte van de praktijk is de evaluatie meer afgestemd op het niveau van de leerlingen dan op het peil van de leerplandoelen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Door de geborgenheid van het praktijkonderricht en het feit dat leraren gemakkelijk toegankelijk zijn, kunnen leerlingen met problemen steeds bij hen terecht. In de praktijklessen is door het huidige organisatiemodel niet altijd voldoende aandacht voor remediëring en het geven van feedback. De schoolagenda wordt niet gebruikt als instrument voor de leerbegeleiding en nog te weinig een planningsinstrument in het leerproces. De vakgroep tracht in de mate van het mogelijke de leerbegeleiding aan te passen aan de noden van de individuele leerling. De instromers krijgen een apart takenprogramma. In de theoretische lessen is het soms moeilijk om ICT als instrument aan te wenden om het leerproces te ondersteunen.
Inbreuk(en) op regelgeving	SO/2002/09 Leerlingenstages in het voltijds secundair onderwijs.

3.1.1.9 Huishoudkunde in tso tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2006/032)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voldoet niet omdat de geselecteerde leerinhouden, het onderwijs- en leerproces en de leerlingenevaluatie onvoldoende aansluiten bij de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De vakgroep hanteert onvoldoende het leerplan als referentiekader bij het selecteren van de leerinhouden en de organisatie van het onderwijs- en leerproces waardoor niet alle doelstellingen aan bod komen. Bij TV huishoudkunde is de leerplanrealisatie onvolledig. Aspecten omtrent het sociaal, gezond, veilig, milieubewust en waarnemend handelen worden te weinig ontgonnen. De focus ligt te beperkt op het meegeven van theoretische inzichten die de praktijk kunnen ondersteunen. Naast het onvolledige aanbod is ook het bereikte studiepeil ontoereikend. In de praktijkcomponent dringt de visie van het leerplan eveneens te beperkt door in de lespraktijk. Het wetenschappelijk aspect ontbreekt ten voordele van de niet bedoelde uitvoerende huishoudelijke invalshoek. De nadruk ligt overwegend op het bereiden van maaltijden. Vooral de doelen in verband met het veilig, milieubewust, kwaliteitsbewust, esthetisch, creatief en waarnemend handelen worden nauwelijks expliciet doorgrond. De doelen met betrekking tot het sociaal, gezond en ergonomisch handelen kennen een te fragmentarische aanpak. Daardoor is de leerplanrealisatie onevenwichtig. De vakgroep heeft nog geen leerlijn ontwikkeld om de leerinhouden doorheen de leerjaren op een systematische manier aan te pakken. Deze vaststellingen blijken onder meer uit een gebrek aan goed gestructureerde opdrachten die ondersteund worden door doelgerichte leerlingendocumenten. De algemene doelen genieten doorgaans weinig aandacht. Geïntegreerde projectwerking waarbij bepaalde thema's in vakoverschrijdende realiteitsgebonden activiteiten worden omgezet, komt niet voor. Dit strookt niet met het leerplan. Bijgevolg missen de leerlingen kansen om zich de kennis, de vaardigheden en de attitudes binnen een themagebied vanuit een concrete context als een competentie eigen te maken.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De materiële uitrusting volstaat om de doelstellingen te realiseren. De goed uitgeruste didactische keuken beantwoordt aan de minimale materiële vereisten. Apparatuur voor grootbeeldprojectie is niet in het lokaal aanwezig maar kan op eenvoudige vraag ontleend worden aan het secretariaat van de school. De leraren maken hier weliswaar weinig gebruik van. Ook zijn er in het lokaal geen computers met internetverbinding ter beschikking voor het opzoeken, selecteren en verwerken van informatie. De computerlokalen in de school worden weinig benut.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Algemeen heerst in alle lesgroepen een positief leerklimaat en werken de leerlingen goed mee. De leerlingen worden aangemoedigd en gewaardeerd. Differentiatie en uitdagingen inbouwen op basis van het verschillend leerlingenprofiel staan in een beginfase. De veeleer traditionele aanpak bij het aanbrengen van nieuwe leerinhouden, de klassikale verwerking van het lesmateriaal en de wijze waarop de praktijklessen zijn opgebouwd, stimuleren onvoldoende het probleemoplossend denken, de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van de leerlingen. De vakgroep spoort de leerlingen zelden aan tot het analyseren van opdrachten, het formuleren en kiezen van oplossingen, het opstellen en uitvoeren van een plan en het evalueren en bijsturen van de resultaten. Observerend en experimenterend onderzoeken plant ze zelden in. Afspraken rond het uittekenen van leerlijnen, bijvoorbeeld rond zelfgestuurd leren, werden dan ook nog niet gemaakt. Het leerlingenmateriaal is te weinig

uitgewerkt op basis van de leerplandoelstellingen. Het is onvoldoende gestoffeerd om de integrale en evenwichtige behandeling van de minimumleerstof aan te tonen. De theoretische leerstofonderdelen zijn onderbouwd met een weinig overzichtelijke invulcursus en losse kopieën. De cursussen bieden de leerlingen weinig of geen kansen om via (ICT-) opdrachten in groep of zelfstandig de aangebrachte leerstof te verwerken in functie van de vooropgestelde doelstellingen. Bovendien heeft de grondige verschuiving in de planning van de doelstellingen niet geleid tot het aanpassen van de opbouw en inhoud van de cursussen, wat de doelgerichtheid en de efficiëntie van het leerproces belemmert. De cursus praktijk huishoudkunde beperkt zich hoofdzakelijk tot een verzameling van recepten. De kwaliteit van het geheel is ontoereikend en ondersteunt dan ook onvoldoende het leerproces.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Algemeen heerst in alle lesgroepen een positief leerklimaat en werken de leerlingen goed mee. De leerlingen worden aangemoedigd en gewaardeerd. Differentiatie en uitdagingen inbouwen op basis van het verschillend leerlingenprofiel staan in een beginfase. De veeleer traditionele aanpak bij het aanbrengen van nieuwe leerinhouden, de klassikale verwerking van het lesmateriaal en de wijze waarop de praktijklessen zijn opgebouwd, stimuleren onvoldoende het probleemoplossend denken, de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van de leerlingen. De vakgroep spoort de leerlingen zelden aan tot het analyseren van opdrachten, het formuleren en kiezen van oplossingen, het opstellen en uitvoeren van een plan en het evalueren en bijsturen van de resultaten. Observerend en experimenterend onderzoeken plant ze zelden in. Afspraken rond het uittekenen van leerlijnen, bijvoorbeeld rond zelfgestuurd leren, werden dan ook nog niet gemaakt. Het leerlingenmateriaal is te weinig uitgewerkt op basis van de leerplandoelstellingen. Het is onvoldoende gestoffeerd om de integrale en evenwichtige behandeling van de minimumleerstof aan te tonen. De theoretische leerstofonderdelen zijn onderbouwd met een weinig overzichtelijke invulcursus en losse kopieën. De cursussen bieden de leerlingen weinig of geen kansen om via (ICT-) opdrachten in groep of zelfstandig de aangebrachte leerstof te verwerken in functie van de vooropgestelde doelstellingen. Bovendien heeft de grondige verschuiving in de planning van de doelstellingen niet geleid tot het aanpassen van de opbouw en inhoud van de cursussen, wat de doelgerichtheid en de efficiëntie van het leerproces belemmert. De cursus praktijk huishoudkunde beperkt zich hoofdzakelijk tot een verzameling van recepten. De kwaliteit van het geheel is ontoereikend en ondersteunt dan ook onvoldoende het leerproces.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Het lerarenteam slaagt er nog niet in een professioneel samenwerkingsniveau te bereiken. Een echte overlegcultuur over een visie op het vak en een gezamenlijke aanpak van inhouden en vaardigheden, met inachtneming van een progressie doorheen de graden (uittekenen van leerlijnen), is in een beginfase. Nascholingen zijn veeleer beperkt, terwijl er nood bestaat aan navormingen over de aanpak van de realisatie en over het evalueren ter ondersteuning van het onderwijs- en leerproces.

3.1.1.10 Huishoudkunde in tso derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2000/044)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. De leerplandoelstellingen worden met voldoende diepgang aangeboden. Men handelt vanuit een leerplangerichte visie die transparant vertaald wordt in de onderwijspraktijk. De evaluatie is voldoende valide en representatief. De materiële uitrusting volstaat.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Ten aanzien van de vakken TV en PV praktijk en stage huishoudkunde is er een behoorlijk vlotte leerplanrealisatie. De aanpak getuigt van inzicht in het leerplanconcept en de onderliggende visie. De meeste leerplanonderdelen krijgen de nodige aandacht. De focus ligt behoorlijk op de algemene doelstellingen. Leerlingen krijgen ruime kansen om op een actieve wijze de relatie tussen mens en omgeving te onderzoeken. Ze leren in voldoende mate opdrachten analyseren, oplossingen formuleren en kiezen, een plan opstellen en uitvoeren en de resultaten evalueren en bijsturen. De nadruk ligt hierbij voldoende op het hygiënisch, veilig, ergonomisch, milieubewust, sociaal, zintuiglijk, esthetisch, creatief, economisch en kwaliteitsbewust handelen. De lessen getuigen van een behoorlijk wetenschappelijk karakter. De leraren leveren inspanningen om de lessen een realiteitsgerichte invulling te geven door in te spelen op gebeurtenissen uit de directe leefomgeving van de leerling en op maatschappelijke tendensen. Verhoudingsgewijs gaat in het zesde jaar veel lestijd naar stage ten koste van praktijklessen huishoudkunde. De vakgroep slaagt er evenwel in het aanbod van de alternerende stage in behoorlijke mate op de leerplandoelen af te stemmen onder meer door hier voldoende variatie in te steken. Uit de stageactiviteitenlijsten en verslagen blijkt dat de stages een redelijke bijdrage leveren aan het bereiken van de doelen. Gebeurlijke tekorten in de leerplanrealisatie hierdoor zijn niet structureel en tracht men op te vangen door een flexibele planning van de lessen op de school. Niettegenstaande deze inspanningen beschikt de vakgroep over relatief weinig lestijd om alle doelen op een even afdoende en evenwichtige wijze te exploreren. Geïntegreerde projectwerking waarbij bepaalde thema's in vakoverschrijdende realiteitsgebonden activiteiten worden omgezet, komt niet voor. Dit strookt niet met het leerplan. Bijgevolg missen de leerlingen kansen om zich de kennis, de vaardigheden en de attitudes binnen dit themagebied vanuit een concrete context als een competentie eigen te maken.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De materiële uitrusting volstaat om de doelstellingen te realiseren. De goed uitgeruste didactische keuken beantwoordt aan de minimale materiële vereisten en getuigt bovendien van een doordachte didactische aankleding. Apparatuur voor grootbeeldprojectie is niet aanwezig maar kan op eenvoudige vraag ontleend worden aan het secretariaat van de school. De leraren maken hier weliswaar weinig gebruik van. In het lokaal zijn ook geen computers met internetverbinding ter beschikking voor het opzoeken, selecteren en verwerken van informatie. De computerlokalen in de school worden weinig benut.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De leerlingenevaluatie gebeurt voldoende leerplangericht en beantwoordt globaal genomen aan de principes van validiteit, transparantie en representativiteit. De evaluatie van TV huishoudkunde is samengesteld uit taken, toetsen en examens. De vragen in de toetsen en examens zijn voldoende toepassingsgericht en van een degelijk niveau. De actualiteit wordt op een oordeelkundige wijze in de evaluatiepraktijk ingepast. De realisatie van de doelstellingen van praktijk huishoudkunde wordt nagegaan aan de hand van een gevarieerde evaluatiemethodiek die berust op transparante evaluatiecriteria. De praktijkoefeningen worden zowel naar het product als naar het proces

beoordeeld. Vakgebonden attitudes worden mee betrokken in de evaluatie. De examens verwijzen tevens naar de leerplandoelstellingen en bieden feedbackmogelijkheden. De leerlingen worden geïnformeerd over de evaluatiecriteria en de puntenverdeling. De vakgroep inventariseert de stageactiviteiten en de stageplaatsen van de leerlingen. De stage-ervaringen worden op geregelde tijdstippen besproken en geëvalueerd. De contouren en richtlijnen van de geïntegreerde proef worden duidelijk gecommuniceerd via een informatiebundel. De leerlingen worden uitgedaagd een literatuurstudie met onderzoeksopdracht en een praktische proef uit de werken. De praktische proef is veeleer beperkt representatief voor het profiel van de opleiding. Het geïntegreerd karakter van de proef is veeleer matig. De school hanteert een instrument voor de proces- en productbeoordeling. Er zijn nog kansen om de evaluatiecriteria te verfijnen en sterker te relateren aan de leerplandoelen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De lessen verlopen in een leer- en leefklimaat waar de begeleiding en het welbevinden van de leerlingen centraal staat. De leerlingen worden goed ondersteund in hun leer- en ontwikkelingsproces. In de gehanteerde methodiek wordt uitgegaan van de leerplandoelstellingen. Men treft praktische en organisatorische schikkingen om de theorie en de praktijk in samenhang te benaderen. Actieve werkvormen die zelfgestuurd leren en probleemoplossend denken beogen, worden frequent gebruikt. Hierbij gaat onder meer aandacht uit naar vakgericht opzoekingswerk, probleemoplossend denken, beredeneerd en planmatig handelen, werkorganisatie, kwaliteitszorg en preventie. Aandacht voor leren leren blijkt verder uit het werken met concreet geformuleerde doelstellingen en evaluatiecriteria, het duiden van de aanpak- en beoordelingswijze en het communiceren van inhoudelijke en praktische afspraken. Reflectiemomenten worden systematisch ingelast om de leerlingen te laten nadenken over hun eigen taakuitvoering. De evaluatiemomenten gaan gepaard met feedback en bijsturing. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit het onmiddellijk bijwerken van de leerlingen tijdens de lessen of gebeurt desgevallend op initiatief van de leerkracht via bijkomende lessen. De vakgroep levert inspanningen om de leerlingen maximale kansen tot slagen te geven. Het studiemateriaal bestaat uit zelf opgestelde notities. Het geheel is to the point, in toegankelijke taal opgesteld en voorzien van actueel ondersteunend materiaal en verwerkingsoefeningen, maar mist soms structuur.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

De leerplanrealisatie is enerzijds gestoeld op het inzicht van het lerarenteam in het leerplanconcept en de onderliggende visie en anderzijds op de professionele aanpak en dito samenwerking. De leraren zijn zich bewust van de sterke en zwakke punten, zowel van zichzelf als van de school en sturen bij waar nodig. Zo blijven zij bijvoorbeeld zoeken naar een evenwicht tussen het aanbieden van een volumineus stagepakket en het bereiken van de leerplandoelstellingen voor praktijk. Er stellen zich evenwel nog een aantal uitdagingen. De samenhang tussen de tweede en de derde graad kan ongetwijfeld opgevijseld worden. De uitwerking van en de afstemming tussen de vakken van het specifiek gedeelte op basis van een schooleigen en leerplangerichte visie ontbreekt echter nog. Op het vlak van professionalisering worden inspanningen geleverd.

3.1.1.11 Opvoedkunde in tso tweede en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen 2006/034 en 2006/110)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het verwerven van de leerplandoelstellingen. De leerbegeleiding is goed en de evaluatie is voldoende valide. De materiële uitrusting volstaat.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leraren realiseren de leerplandoelstellingen in voldoende mate en het studiepeil van de leerlingen is goed. Ze overleggen geregeld, maken concrete afspraken en werken gelijkgericht. Het leerplan wordt duidelijk als leidraad gebruikt bij het selecteren van de leerinhouden en bij de uitbouw en uitwerking van de onderwijspraktijk. In beide graden worden de meeste onderdelen systematisch en voldoende diepgaand benaderd. Toch komen nog niet alle thema's voldoende evenwichtig aan bod. In de tweede graad genieten voornamelijk de thema's met betrekking tot beleefdheidsregels en etiquette, keuzes maken en organisaties van de gezondheids- en welzijnssector weinig aandacht. In de derde graad krijgen de leerplandoelstellingen omtrent het omgaan met volwassenen en ouderen een te summiere invulling. Tijdsgebrek door een verschuiving in attributies ligt hiervan mee aan de oorsprong. Het team heeft dit schooljaar reeds de nodige maatregelen genomen om aan de vermelde hiaten op een afdoende wijze tegemoet te komen. Geïntegreerde projectwerking waarbij bepaalde thema's in vakoverschrijdende realiteitsgebonden activiteiten worden omgezet, komt niet voor. Dit strookt niet met het leerplan. Bijgevolg missen de leerlingen kansen om zich de kennis, de vaardigheden en de attitudes binnen dit themagebied vanuit een concrete context als een competentie eigen te maken.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen gaan door in ruime lokalen die het toepassen van actieve werkvormen toelaten. Deze missen echter een minimum aan vakgerichte uitstraling. Apparatuur voor grootbeeldprojectie is niet in elke lokaal aanwezig maar kan op eenvoudige vraag ontleend worden aan het secretariaat van de school. De leraren zetten dit materiaal frequent in om de lessen visueel te ondersteunen. Ze integreren tevens ICT in hun onderwijspraktijk. Het lerarenteam kan hiertoe gebruik maken van voldoende computers, zij het voor sommige lesgroepen in een te reserveren computerlokaal.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie is voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. Per afgewerkt geheel van doelen worden verzorgde toetsen ingezet om de realisatie ervan te peilen. De vragen zijn inhoudsrelevant, evenwichtig gespreid over de geziene leerstof en doorgaans goed geformuleerd. De vraagstelling is tevens voldoende gevarieerd. Men zoekt naar een goed evenwicht tussen het toetsen van kennis en vaardigheden. De leerlingen worden uitgedaagd om hun kennis en inzichten toe te passen op nieuwe en complexe probleemstellingen. Positief zijn de vele vragen rondom actuele casussen waarmee de theorie aan de praktijk wordt getoetst. De toets- en examenvragen liggen in elkaars verlengde zodat de leerlingen voor geen verrassingen komen te staan. De taken, toetsen en examens worden in onderling overleg opgesteld en zijn dus overwegend gemeenschappelijk voor alle leerlingen.

De contouren en richtlijnen van de geïntegreerde proef worden duidelijk gecommuniceerd via een informatiebundel. De leerlingen worden uitgedaagd een literatuurstudie met onderzoeksoopdracht en een praktische proef uit de werken. De praktische proef is veeleer beperkt representatief voor het profiel van de opleiding. Het geïntegreerd karakter van de proef is veeleer matig. De school hanteert een instrument voor de proces- en productbeoordeling. Er zijn nog kansen om de evaluatiecriteria te verfijnen en sterker te relateren aan de leerplandoelen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerplandoelstellingen zijn voldoende herkenbaar aanwezig in de concrete organisatie en aanpak van de lespraktijk. Het lerarenteam stelt alles in het werk om alle leerplandoelen vakkundig om te zetten in verzorgd en gestructureerd schooleigen studiemateriaal onder de vorm van cursussen, leerstofoverzichten en praktische verwerkingen. Eigentijdse casussen, persartikels, e.d. worden aangewend om het geheel realiteitsgericht en bevattelijk te maken. Het leerlingenmateriaal, dat tevens de leerplandoelen vermeldt, biedt ondersteuning aan het leerproces. Het laat ruimte aan de leerlingen om zelf notities te nemen, wat hen voorbereidt op zelfstandig noteren en verwerken van leerstof. De lessen worden visueel ondersteund en waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van multimedia. De leerkrachten verstrekken heldere uitleg en gaan geregeld na of de leerlingen de leerstof begrijpen. De leerlingen hebben voldoende inbreng in het lesgebeuren en krijgen de mogelijkheid hun mening te uiten. De leerinhouden worden zoals het leerplan voorschrijft, binnen de context van het dagelijkse leven van de leerlingen én de sociale werkelijkheid aangebracht en verwerkt. De constructie van kennis krijgt doorgaans een praktisch ingebedde aanpak. Leraren wenden hiertoe een gamma aan activerende didactische werkvormen aan. Zelfontdekkend leren en probleemoplossend denken wordt gestimuleerd. Over het algemeen zorgen de leraren voor een goed werkklimaat en hebben ze oog voor eventuele tekorten of moeilijkheden. Tijdens de lessen is er voldoende aandacht voor het remediëren van leerlingen. De zorg voor een correct taalgebruik is aanwezig.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Niettegenstaande het lerarenteam vrij recent is samengesteld, slaagt het er in via intense samenwerking doelgericht invulling te geven aan het vak, getuige onder meer de kwaliteitsvolle leerlingencursus. Er vindt frequent formeel en informeel overleg plaats. Dit resulteert in goede afspraken over planning, aanpak en evaluatie. Er is echter nog weinig sprake van doelgericht overleg tussen de vakken van het specifiek gedeelte van de opleiding. Dit is noodzakelijk gezien diverse onderwerpen expliciet in verschillende vakken aan bod komen, zij het vanuit een andere invalshoek. Externe nascholing wordt door de schoolleiding ondersteund, maar gebeurt nog weinig gezien alle aandacht is uitgegaan naar het uitwerken en op punt stellen van bovenvermeld studiemateriaal.

3.1.1.12 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid

Doelgerichtheid

De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de gerichtheid op alle VOET of alle leerlingengroepen. De school heeft een visie op VOET die geënt is op de onderwijskundige uitdagingen eigen aan haar leerlingenpubliek, het schoolprofiel en het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs. Het nastreven van de eindtermen wordt doelgericht gestuurd door het beleid. De planning van de na te streven VOET op beleidsniveau wordt weerspiegeld in de jaarlijkse keuze van bestaande of nieuwe projecten en de verplichte integratie in

de jaarvorderingsplannen. De bewuste integratie van de VOET in de dagelijkse lespraktijk is leraar- en vakgebonden. Op dit niveau ontbreekt een doelgerichte controle. Er zijn een aantal voorbeelden van goede praktijk rond het in samenhang lezen van de nagestreefde eindtermen uit de context(en), stam of leren leren.

Beleid
Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Op de meeste personeelsvergaderingen is het nastreven van de VOET een agendapunt. De school doet beroep op de pedagogische begeleiding om het VOET-beleid op een haalbare wijze vorm en inhoud te geven.
Alle leraren zijn actief bij de uitwerking van minstens één project betrokken. De school heeft een netwerk opgebouwd met externen om kwaliteitsvolle projecten op te zetten waar leraren en leerlingen vakoverstijgend aan de vakoverschrijdende eindtermen werken. Voor een aantal projecten kan de school rekenen op extra subsidies door externe organisaties. Dit is een meerwaarde voor de betrokken leerlingen.

Beleid
Doeltreffendheid De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijstellingen. Het accent ligt vooral op de evaluatie van de VOET-werking rond de projecten. De beheersing door de leerling van de eindtermen binnen sommige projecten wordt verwoord op basis van een schaal voor attitudemeting. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. Voor de bewaking van de kwaliteit bij de uitvoering op klasniveau vertrouwt de school op de professionaliteit van de individuele leraar. Hierdoor ontstaan er verschillende snelheden, vooral rond de eindtermen ICT en 'leren leren'. Deze vaststelling toont aan dat een aantal leraren de 'basiscompetenties voor de leraar secundair onderwijs' rond ICT en leerbegeleiding (Besluit van de Vlaamse regering 17/01/2008) ofwel onvoldoende beheersen ofwel er onzorgvuldig mee omspringen. De school heeft vorig schooljaar de aandacht voor de verschillende VOET in de projecten en de vakken in beeld gebracht. Dit heeft geleid tot enkele bijstellingsplannen. Het is niet duidelijk hoe de school de inspanningsverplichting binnen de vakken zal controleren.

Beleid
Ontwikkeling Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt. Het zijn vooral de trekkers van de VOET-werking die nascholing volgen.

Uitvoering
Socioculturele samenleving De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Deze context is als geheel een belangrijke pijler van het pedagogisch project. In de algemene visie van de school staat respect op de eerste plaats, met aandacht voor de andere culturen, keuzes en geloofsovertuigingen. Uit het voorgelegde materiaal kan worden afgeleid dat de activiteiten een bijdrage leveren tot de inspanningsverplichting voor de aangeduide VOET. De school streeft deze eindtermen expliciet na vanuit een meerderheid van vakken en via goed gekozen projecten. Alle leraren zijn bij minstens één project betrokken.

Uitvoering
Lichamelijke gezondheid en veiligheid De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Deze context is een belangrijke pijler binnen het profiel van de school. Er zijn voor alle klassen projecten waarin gericht wordt gewerkt aan de meeste eindtermen. Met behulp van het uitgebouwde netwerk kan de school kwaliteitsvolle projecten uitwerken. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. De natuurlijke biotoop van een aantal vakken heeft tot gevolg dat het in meerdere of mindere mate bijdraagt tot deze eindtermen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na, maar ze is hierin nog onvolledig. De deskundige ondersteuning die hiervoor is vereist is aanwezig, dat blijkt uit de wijze waarop verplichte controles worden uitgevoerd. Uit de resultaten van beschikbare controles van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijkt dat er meerdere tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. De opvolging van de resultaten van deze controles verloopt niet goed, ook de indienststelling van apparaten en machines is voor verbetering vatbaar. Daardoor kent de school tekorten waaraan ze moet werken.

Sommige tekorten kregen een oplossing maar er zijn ook tekorten die al langere tijd aanslepen. Hoewel niet alle lesplaatsen tijdens de doorlichting werden bezocht, blijkt dat de vaststellingen in beschikbare documenten van de deskundigen overeen stemmen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Deze zijn onder meer: de brandveiligheid en evacuatie, de elektrische installatie, het terugdringen van het valgevaar en de beveiliging van de overlopen en balustrades. De tekorten m.b.t. elektrocutie, opgemerkt tijdens aanvang van de doorlichting, werden tijdens de doorlichting niet opgelost. Ook het beheer, de omgang en opslag van producten met gevaarlijke eigenschappen moet beter. Het sanitair voor meisjes voldoet niet.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiesysteem met inbegrip van de remediëringmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school heeft geen specifieke visietekst over leerbegeleiding. De leerbegeleiding wordt gestuurd door het GOK-team (gelijke onderwijskansen) en de cel leerlingenbegeleiding. Zij vertaalt haar leerbegeleiding vanuit de keuze voor het GOK-thema preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden in de eerste graad en preventie- en remediëring van studie- en gedragsproblemen in de tweede en de derde graad. De doelstellingen worden geconcretiseerd volgens het drielijnenmodel met de klas- en vakleraar als spilfiguur op de eerste lijn. De tweedelijnsfunctie wordt vervuld door een goed functionerende cel leerlingenbegeleiding die samenwerkt met het CLB volgens de afspraken in het beleidscontract met de school. In de derde lijn werkt de school samen met verschillende externe partners.
- Ondersteuning** De werkgroep leerbegeleiding formuleert afspraken op schoolniveau en ontwikkelt verschillende acties en projecten. Via personeelsvergaderingen worden teamleden geïnformeerd en wordt feedback gevraagd. Zo zijn er initiatieven ontwikkeld die de leerlingen versterken in hun leerproces zoals de huiswerkklass in de eerste graad en de studiebegeleiding in de tweede en derde graad. Daarnaast krijgen de teamleden informatie via interne vormingen en het digitaal platform. Om tot een kwaliteitsvolle eerstelijnsbegeleiding te komen investeert de schoolleiding in taalondersteuning, competentiegericht onderwijs en attitudevorming. Het gebruik van de OVUR-methode (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren) werd geïntroduceerd in de volledige school. Daarnaast richt de school zich op het gebruik van vakattitudes, leertips, bijlessen en volgkaarten. De implementatie van al deze initiatieven in het onderwijsproces is zeer sterk leraargebonden. De school verzamelt informatie over de beginsituatie van de instromende leerlingen in alle graden. Deze wordt opgenomen in het leerlingvolgsysteem en gecommuniceerd aan de leraren via onder andere de klassenraden. De leerbegeleiding wordt ondersteund door het leerlingvolgsysteem en door het elektronisch communicatieplatform. Het leerlingvolgsysteem etaleert alle ondernomen initiatieven in het kader van de leerbegeleiding vanaf het intakegesprek tot het schoolverlaten. Voor leerlingen met leerachterstand wordt een pakket op maat voorzien. Leerlingen met specifieke noden worden tijdens de examens apart genomen zodat ze op eigen tempo en eventueel met ondersteuning aan de slag kunnen. Bij studieproblemen worden de ouders snel ingeschakeld. Zo werkt men naar actieve betrokkenheid van ouders en leerlingen. De school voorziet in regelmatig overleg met het CLB. Deze nemen hierin een eerder adviserende functie en bieden specifieke ondersteuning bij leer- en ontwikkelingsstoornissen. De school werkt ook nauw samen met externen zoals Interval Jette (preventiedienst en begeleiding in de thuissituatie), Time-out en een Jongerencoach.

Doeltreffendheid De directie verwacht dat de vakgroepen afspraken maken rond preventie en remediëring. Uit de vakdoorlichtingen blijkt dat de leerbegeleiding leraargebonden verschillen vertoont. Niet alle leerbevorderende maatregelen en middelen worden bij elke vakgroep ten volle ingezet en benut in de klaspraktijk. Afspraken omtrent bijvoorbeeld de formulering van vakcommentaren en de registratie van de aangeboden remediëring worden onvoldoende opgevolgd en bijgestuurd. Het aanwenden van vaktips of het toepassen van de OVUR-methode is nog niet in elke vakgroep opgepikt en wordt veeleer leraargebonden toegepast. Het klassieke onderwijsleergesprek overheerst tijdens de bijgewoonde lessen. De leraren laten voldoende ruimte voor inbreng en interactie. Zelf ontdekkend leren en het aanwenden van activerende werkvormen, gericht op vaardigheidsontwikkeling, staan voor een aantal vakken nog in een beginfase. De leraren hebben onvoldoende aandacht voor vormen van preventieve leerbegeleiding, zoals het werken met syntheseschema's en begrippenlijsten. In enkele vakken worden tips voor het verwerken van leerstof gegeven, maar gerichte aandacht voor het consecutief ontwikkelen van leerstrategieën ontbreekt meestal. De school brengt de leerprestaties van de leerlingen in kaart maar analyseert ze nog niet systematisch en diepgaand. Resultaten van de genomen initiatieven worden vergeleken met de resultaten van de individuele leerling op de klassenraden. Leerlingen en ouders worden geïnformeerd via rapportcommentaren en oudercontacten. De school is nog onvoldoende ver gevorderd in het opvolgingstraject om de resultaten van de leerbegeleiding effectief te meten aan het vervolgtraject van de leerlingen.

Ontwikkeling In het kader van verdere ontwikkeling krijgt en benut de cel leerlingbegeleiding alle kansen tot professionalisering. Ze evalueren de eigen werking en zijn zich bewust van de aspecten waar bijsturing nodig is. Zij trachten hun nascholingservaringen met het personeelsteam te delen. Het registreren van vakinhoudelijke tekorten en het uitwerken van interessante en specifieke preventieve- en remediëringstrategieën door de vakgroepen evenals het aanwenden van ICT in het kader van leerbegeleiding staan overwegend nog in het begin van een ontwikkelingsfase. Daarnaast worden voorbeelden van goede praktijk onvoldoende gemultipliceerd. De leerbegeleiding wordt beleidsmatig op klas- en vakniveau in onvoldoende mate opgevolgd.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school hanteert een algemene visietekst van het Gemeenschapsonderwijs om het evaluatiebeleid vorm te geven. Daarbij beoogt ze een continue evaluatie van kennis, vaardigheden en attitudes die gestalte krijgt binnen de verschillende vakgroepen. De leerplangerichtheid van de evaluatie wordt als vanzelfsprekend beschouwd.

De school hanteert geen geschreven visie op de evaluatiepraktijk die de elementen van doelgerichtheid expliciteert. Dit leidt tot sterke kwaliteitsverschillen afhankelijk van de vakgroep.

De evaluatievormen dagelijks werk en examens worden zowel in de eerste graad, in het tso als in het bso aangewend. Enkele evaluatierichtlijnen zoals de verhoudingen dagelijks werk/examens zijn opgenomen in het schoolreglement. De zinvolheid van de evaluatievorm stelt de school niet in vraag. De vaardigheidsgerichte invulling van de leerplandoelstellingen worden daarbij onvoldoende als uitgangspunt voor de evaluatiepraktijk aangewend.

De laatste jaren ontwikkelde de school instrumenten om in alle studierichtingen de stages en de geïntegreerde proef (GIP) gelijkgericht te beoordelen. Ook hier is

de vakgebonden invulling een taak van de vakgroep. Uit het onderzoek blijkt echter dat de verschillen ook hier duidelijk zijn en dat de opvolging en eventuele bijsturing nog ontbreekt (bijv. het aandeel van algemene attitudes, de invulling van proces- en productevaluatie en de transparantie van de beoordelingscriteria).

Bij de attestering van de leerlingen kiest de school voor een leerlinggerichte beoordeling om de leerachterstand te beperken.

Ondersteuning Het beleid stimuleert een leerplangerichte evaluatie en vertrouwt de inhoudelijke uitwerking toe aan de vakgroepen. De beleidsopdracht om de leerplangerichtheid te onderzoeken, heeft in een aantal vakgroepen geleid tot een oppervlakkige analyse. Een grondige leerplanstudie en het verwachte beheersingsniveau van de leerdoelen vormden daartoe nog niet de basis. Ze worden daarbij niet aangestuurd door richtlijnen om de kwaliteitskenmerken van een betrouwbare en transparante evaluatie in te bouwen. De scholengroep ontwikkelde een vademecum 'delibereren' dat een degelijk referentiekader biedt op juridisch en onderwijskundig vlak.

Doeltreffendheid De school verzamelt slechts enkele gegevens over haar evaluatiepraktijk (vaktekorten en attestering) maar een systematische analyse ontbreekt. De vakgroepen krijgen de opdracht om de oorzaken van de vaktekorten op te sporen. Over het algemeen leiden de vage analyses nog niet tot een reflectie over de inhoudelijke kwaliteit van de evaluatie, de betrouwbaarheid van de resultaten en een doelgerichte bijsturing van de onderwijspraktijk. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat in heel wat gevallen de bevraging niet valide is omdat ze te weinig uitgaat van de leerplandoelstellingen. Daardoor komt onder meer het evalueren van vaardigheden en de vakgerichte attitudes te weinig aan bod terwijl de reproductieve kennis en de evaluatie van de algemene attitudes in verhouding zwaarder doorwegen. De delibererende klassenraad hanteert de behaalde resultaten en de informatie uit het leerlingendossier vooral om op basis van het leerlingenprofiel een attest toe te kennen. Door de beperkte leerplangerichtheid en de overwaardering van algemene attitudes reikt de school een aantal getuigschriften en diploma's uit aan leerlingen die de onderwijsdoelstellingen onvoldoende bereiken. Deze vaststellingen verklaren ook het hoge aantal A-attesten dat de school uitreikt. Ondanks de ernstige inspanningen die de school de laatste jaren levert om de motivering van de B- en C-attesten degelijk te onderbouwen is de kwaliteit van de verkregen evaluatiegegevens echter twijfelachtig.

Ontwikkeling De evaluatie is een aandachtspunt van de school. Via de pedagogische studiedagen, opdrachten voor de vakgroepen en de ontwikkeling van een schooleigen stage- en GIP-beleidsplan zet ze stappen in die richting. De school evalueert de doeltreffendheid van haar leerlingenevaluatie nog niet. Ook de attesteringsgegevens en de adviezen worden onvoldoende geanalyseerd en leiden niet tot bijstellingen van de evaluatiepraktijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Besluitvorming, Kwaliteitszorg, Leiderschap, Talenbeleid, Visieontwikkeling	De huidige directie is gestart in moeilijke omstandigheden: tussen 2007 en 2010 hebben voortdurende directiewissels nadelig ingewerkt op het onderwijskundige en het pedagogische klimaat en op het personeelsbeleid van de school. op het onderwijskundig-, De aanpak van het huidige beleid heeft rust gebracht in de school. De grote uitdaging blijft het streven naar een professionele collegialiteit en gelijkgerichtheid met als referentiekaders de basiscompetentie van de leraar, de leerplannen, het pedagogisch project en het respecteren van de schoolafspraken. Door te borgen wat goed is en via de weg van de geleidelijkheid tracht de schoolleiding de functionaliteit van de onderwijsprocessen en de gelijkgerichtheid te bevorderen. Dit proces loopt echter erg langzaam, waardoor de effecten nog maar beperkt merkbaar zijn. Het personeelsbeleid berust nog te veel op vertrouwen. De school gaat ervan uit dat de leerplanrealisatie behoort tot de kerntaak van de leraar. Ze gebruikt nog te weinig gegevens om de leraren op te volgen en hun professionaliteit te optimaliseren. De dagelijkse leiding is in handen van een directeur. Deze wordt bijgestaan door een technisch adviseur coördinator (TAC) en recent ook door een beleidsmedewerker / kwaliteitscoördinator. Door historische determinanten onderschrijven nog niet alle leraren deze beleidsstructuur. De taakomschrijving van de volledige schoolleiding is uitgeschreven maar mist door contextfactoren nog enige daadkracht. De administratieve afhandeling van de stages is de kerntaak van de TAC terwijl de inhoudelijke uitwerking van innoverende schoolgebonden acties veeleer tot het takenpakket van de beleidsmedewerker / kwaliteitscoördinator behoort. Het beleid van de school vindt haar inspiratie in het opvoedingsproject van het Gemeenschapsonderwijs. Het schoolbestuur vertaalt dit in een aantal visieteksten als ondersteuning van het onderwijskundig beleid. De school zet die om in haar opvoedingsproject als een school met een maatschappelijke functie te Jette. De concretisering van dat beleid gebeurt in een open schoolse leef- en leerwereld waarbij aandacht is voor de brede vorming van de leerlingen met duidelijke afspraken voor het taalgebruik van Nederlands in de school. Dit in een klimaat met wederzijds respect en discipline. Vanuit haar maatschappelijke functie steunt de school haar onderwijsvisie door de kosten van het onderwijs te beperken. De school heeft al decennia een erg divers onderwijsaanbod. Dit onderwijsaanbod is door beleidsbeslissingen op niveau van het schoolbestuur de laatste schooljaren gewijzigd en uitgebreid. Door diverse factoren evolueerde de school de laatste schooljaren veeleer naar een bso-profiel. Het huidige onderwijsaanbod in relatie met de schoolpopulatie en de inputkarakteristieken van de schoolbevolking remt een doordachte onderwijsorganisatie af. Het behoud van het onderwijsaanbod en de problematiek van lokalen nood wegen op de beleidsbeslissingen. Momenteel zijn ze veeleer gericht op het oplossen van deze problematiek op korte termijn. Zo is het schoolbeleid soms nog te veel gericht op het behoud van de bestaande situaties met graadklassen en samenstellingen tot gevolg. Dit leidt tot instabiliteit in de attributies en klasroosters met vaste studie-uren. De vaste studie heeft nog niet geleid tot een benutting van de studie-uren als element van de leerbegeleiding. Het spanningsveld tussen de leerlingenkenmerken in relatie met de
--	---

onderwijskwaliteit alsook een efficiënte leerplanrealisatie vormen een permanente uitdaging voor de school. Als antwoord hierop werd een adequaat beleid rond aanwezigheid op school opgestart. Verder zijn er in het kader van orde en tucht diverse maatregelen genomen. De leerlingenzorg werd geoptimaliseerd en geïntensifieerd, de implementatie van onder meer de OVUR-methode is daar een voorbeeld van. De gevolgen of effecten van de genomen beslissingen op korte en middellange termijn worden nog niet altijd volledig in kaart gebracht en gemeten. Zo vertoont de kwaliteit van deze beleidsondersteuning duidelijke verschillen. In heel wat gevallen schuiven de leraren hun eigen verantwoordelijkheid in de leerlingenbegeleiding door naar de coördinatoren of naar de directie. Hierdoor zijn er individuele verschillen m.b.t. inzet, lesrendement, klasmanagement en leerplanrealisatie.

Het pedagogisch comfort van de opdrachten en de onderwijsorganisatie met een uitgebreide evaluatieperiode (met examens voor alle praktijkvakken) dragen enerzijds bij tot het welbevinden van het personeel. Anderzijds remt dit de effectieve lestijd en zet dit de leerplanrealisatie onder druk. Leraren en vakgroepen worden ook niet altijd opgevolgd rond hun klaspraktijk en hun verantwoordelijkheid rond de leerplanrealisatie en hun evaluatiepraktijk. Desondanks zijn er een aantal positieve punten met betrekking tot de leerplanrealisatie en het competitiegericht leren, vaak op initiatief van de vakgroep. Maar deze positieve punten zijn nog te veel losstaande elementen in de schoolorganisatie.

In het kader van kwaliteitszorg heeft de school recentelijk een kwaliteitscoördinator aangesteld. De beperkte aandacht voor de zorg en de archivering van leerlingendocumenten belemmert de systematische kwaliteitszorg.

Momenteel is er geen gestructureerde aanpak van de interne kwaliteitszorg. De school zit nog in de fase van het verzamelen van gegevens waarbij het personeel de beschikbare informatie onvoldoende opslaat. Hierdoor rendeert het leerlingvolgsysteem niet en kunnen effecten van leer- en zorgprocessen onvoldoende worden gemeten.

Ook is de school er nog niet toe gekomen om de onderwijsorganisatie in vraag te stellen. Nochtans heeft dit een impact op het opvolgen van de regelgeving, de effectieve lestijd en de leerplanrealisatie.

De taalcoördinatoren van de school hebben een duidelijke visie ontwikkeld in samenspraak met de pedagogische begeleiders voor taalbeleid van de scholengroep. Deze vertrekt vanuit een analyse van de beginsituatie en sluit aan bij het pedagogisch project van de school, maar is momenteel verengd tot een taalbeleid. De visie leidt tot concrete doelstellingen en actiepunten met tijdspad en taakverdeling. Deze actiepunten focussen zowel op inhoudelijke als op organisatorische aspecten. De school inventariseert de bestaande initiatieven rond taal en onderwerpt ze aan een jaarlijkse evaluatie en bijsturing. De aanpak wordt verder verfijnd vanuit een SWOT-analyse die gestalte krijgt vanuit de vermelde pedagogische begeleiding. De school tracht op deze manier te komen tot een dynamisch taalbeleid dat gericht is op alle domeinen en dat breed gedragen wordt. Het uitvoeren van de afspraken en het benutten van het ontwikkelde ondersteuningsmateriaal door de vakgroepen en leraren kent echter verschillende snelheden. De implementatie van het taalbeleid over het totale lerarenteam vereist een doorgedreven opvolging vanuit de schoolleiding.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van het vak verzorging in de specialisatiejaren derde graad bso Kinderzorg en Thuis- en bejaardenzorg / Zorgkundige.
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen in de projecten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding op schoolniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht voor de kostenbeheersing.
- De aandacht voor orde en tucht.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de ICT-eindtermen.
- De leerplangerichtheid.
- De leerplangerichtheid van de stages.
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen in een aantal vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het evenwicht tussen de leerlingenzorg en het bewaken van het onderwijspeil.
- De onderwijsorganisatie.
- De gelijkgerichte uitvoering van de schoolafspraken.
- Het optimaal benutten van de onderwijstijd.
- Het opvolgen van de leerbegeleiding op vakniveau.
- De evaluatiepraktijk.
- Het aankoop en indienststellingsbeleid.
- Het beheersplan betreffende de preventie van legionella.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een opdrachtverdeling gericht op een optimale leerplanrealisatie.
- De controle en opvolging van de leerplanrealisatie in functie van het kwaliteitsdecreet.
- De archivering van documenten in functie van de verantwoordingsplicht conform het kwaliteitsdecreet.
- De controle en opvolging van de leerplanrealisatie in functie van het kwaliteitsdecreet.
- De doelgerichte opvolging van de onderwijskundige processen en de vakgroepwerking.
- De kwaliteitszorg.
- De implementatie van het talenbeleid.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Wiskunde in de A-stroom van de eerste graad.
- De leerplanrealisatie voor huishoudkunde in de tweede graad tso Sociale en technische wetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor mode in tweede graad tso Creatie en mode.
- De leerplanrealisatie voor mode in de derde graad bso Moderealisatie en verkoop.
- De leerplanrealisatie voor bio-esthetiek in derde graad tso Schoonheidsverzorging.
- De leerplanrealisatie voor dameskappen, herenkappen in de derde graad bso Haarzorg.
- De brandveiligheid.
- De veiligheid van de elektrische installaties.
- Het terugdringen van het valgevaar.
- De beveiliging van de overlopen en balustrades.
- Het beheer en bewaren van producten met gevaarlijke eigenschappen.
- Het sanitair voor meisjes.

Wat betreft de regelgeving

- B.VI.R. (31-08-2001) houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs. (opvolging inspectie).
- De regelgeving m.b.t. stages (SO/2002/09).(opvolging inspectie).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	wiskunde	
Graad 2 TSO Creatie en mode		mode
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen		huishoudkunde
Graad 3 BSO Moderealisatie en -verkoop		mode
Graad 3 BSO Haarzorg		dameskappen, herenkappen, stages
Graad 3 TSO Schoonheidsverzorging		bio-esthetiek

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **29-11-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

De regelgeving en de organisatie van de stages (SO/2002/09 Leerlingenstages in het voltijds secundair onderwijs).

De school overschrijdt het maximum aantal dagen dat aan evaluatie kan worden betreed (B.VI.R. (31-08-2001) houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs).

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **29-11-2016** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hubert Van Tendeloo de inspecteur-verslaggever	Anne-Marie VAN DEN BUSSCHE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	